הלכה · אחרונים · עבודת הקודש - חיד"א

צפורן שמיר

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

צפורן שמיר

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/צפורן-שמיר/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

סעיף א 7
סעיף ב 7
סעיף ג 7
סעיף ד 7
סעיף ה 10
סעיף ו 11
סעיף ז 11
סעיף ח 11
סעיף ט 11
סעיף י 11
סעיף יא 12
סעיף יב 12
סעיף יג 12
סעיף יד 12
סעיף טו 12
סעיף טז 13
סעיף יז 13
סעיף יח 13
סעיף יט 13
סעיף כ 13
סעיף כא 13
סעיף כב 14
סעיף כג 14
סעיף כד 14
סעיף כה 14
סעיף כו 14
סעיף כז 14
סעיף כח 15
סעיף כט 15
סעיף ל 15
סעיף לא 15
סעיף לב 15
סעיף לג 15
סעיף לד 15
סעיף לה 16
סעיף לו 16
סעיף לז 16
סעיף לח 16
סעיף לט 16
סעיף מ 16
סעיף מא 17
סעיף מב 17
סעיף מג 17
סעיף מד 17
סעיף מה 18
סעיף מו 18
סעיף מז 18
סעיף מח 18
סעיף מט 19
סעיף נ 19
סעיף נא 19
סעיף נב 20
סעיף נג 20
סעיף נד 20
סעיף נה 20
סעיף נו 21
סעיף נז 21
סעיף נח 21
סעיף נט 21
סעיף ס 21
סעיף סא 21
סעיף סב 22

סעיף סג 22
סעיף סד 22
סעיף סה 22
סעיף סו 22
סעיף סז 23
סעיף סח 23
סעיף סט 23
סעיף ע 23
סעיף עא 23
סעיף עב 24
סעיף עג 24
סעיף עד 24
סעיף עה 24
סעיף עו 24
סעיף עז 24
סעיף עח 24
סעיף עט 25
סעיף פ 25
סעיף פא 25
סעיף פב 25
סעיף פג 26
סעיף פד 26
סעיף פה 26
סעיף פו 26
סעיף פז 26
סעיף פח 27
סעיף פט 27
סעיף צ 27
סעיף צא 27
סעיף צב 27
סעיף צג 28
סעיף צד 28
סעיף צה 28
סעיף צו 28
סעיף צז 28
סעיף צח 29
סעיף צט 29
סעיף ק 29
סעיף קא 29
סעיף קב 29
סעיף קג 30
סעיף קד 30
סעיף קה 30
סעיף קו 30
סעיף קז 30
סעיף קח 30
סעיף קט 30
סעיף קי 31
סעיף קיא 31
סעיף קיב 31
סעיף קיג 31
סעיף קיד 31
סעיף קטו 31
סעיף קטז 31
סעיף קיז 32
סעיף קיח 32
סעיף קיט 32
סעיף קכ 32
סעיף קכא 32
סעיף קכב 32
סעיף קכג 33
סעיף קכד 33
סעיף קכה 33
סעיף קכו 33

סעיף קכז 33
סעיף קכח 33
סעיף קכט 34
סעיף קל 34
סעיף קלא 34
סעיף קלב 34
סעיף קלג 34
סעיף קלד 34
סעיף קלה 35
סעיף קלו 35
סעיף קלז 35
סעיף קלח 35
סעיף קלט 35
סעיף קמ 35
סעיף קמא 35
סעיף קמב 36
סעיף קמג 36
סעיף קמד 36
סעיף קמה 36
סעיף קמו 36
סעיף קמז 36
סעיף קמח 36
סעיף קמט 36
סעיף קנ 37
סעיף קנא 37
סעיף קנב 37
סעיף קנג 37
סעיף קנד 37
סעיף קנה 37
סעיף קנו 37
סעיף קנז 38
סעיף קנח 38
סעיף קנט 38
סעיף קס 38
סעיף קסא 38
סעיף קסב 38
סעיף קסג 39
סעיף קסד 39
סעיף קסה 39
סעיף קסו 39
סעיף קסז 39
סעיף קסח 39
סעיף קסט 39
סעיף קע 39
סעיף קעא 40
סעיף קעב 40
סעיף קעג 40
סעיף קעד 40
סעיף קעה 40
סעיף קעו 40
סעיף קעז 40
סעיף קעח 41
סעיף קעט 41
סעיף קפ 41
סעיף קפא 41
סעיף קפב 41
סעיף קפג 41
סעיף קפד 41
סעיף קפה 41
סעיף קפו 42
סעיף קפז 42
סעיף קפח 42
סעיף קפט 42
סעיף קצ 42

סעיף קצא 42
סעיף קצב 42
סעיף קצג 42
סעיף קצד 43
סעיף קצה 43
סעיף קצו 43
סעיף קצז 43
סעיף קצח 43
סעיף קצט 43
סעיף ר 43
סעיף רא 43
סעיף רב 43
סעיף רג 44
סעיף רד 44
סעיף רה 44
סעיף רו 44
סעיף רז 53
סעיף רח 53
סעיף רט 55
סעיף רי 56
סעיף ריא 56
סעיף ריב 57
סעיף ריג 57
סעיף ריד 58
סעיף רטו 58
סעיף רטז 59
סעיף ריז 59
סעיף ריח 60

סעיף א

א **סימן א. ראש התחילה. יהודה לתפלה:**

ב לדעת רוב הפוסקים מצות צריכות כונה וכמה מצות מקיים האדם בבקר ואינו נותן אל לבו על כן טוב לומר תפלה זו אחר ברכות התורה:

סעיף ב

וגם יש כמה מצות שאין בידינו לקיימם וצריך לקבל לקיים כל תרי"ג מצות וה' הטוב ברחמיו יעלה עליו כאלו קיימם:

סעיף ג

ולכן הוזכרו בתפלה זו כל מצות דאורייתא ודרבנן ומנהגי צדיקים וענפי מצות שיוכל לקיים בפרק תפלת השחר וקבלת כל המצות והיא תפלה כוללת מלוקטת מסודרת ומבוררת מיסודן של ראשונים והיא התפלה אשר יעדנו בקונטרס מורה באצבע וכבר נדפסה משמי זה פעמים ופה תהא קאי בסדר יותר נכון בס"ד וזה נסחה:

סעיף ד

א לשם יחוד קב"ה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל הריני מקבל עלי אלהותו יתברך כמו שציונו במעמד הר סיני:

ב **א**. אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים:

ג **ב**. ומצות את ה' אלהיך תירא:

ד **ג**. ומצות ואהבת את ה' אלהיך והריני אוהב השי"ת בכל לבי ובכל נפשי ובכל מאודי והריני ירא ממנו בגין דאיהו רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין וכולא קמיה כלא והריני ממליכו על כל אבר ואבר גיד וגיד מרמ"ח אברים ושס"ה גידים של גופי נר"ן מלכות גמורה והנני עבד להי' הוא ברחמיו יזכנו לעובדו בלב שלם ולעסוק בתורה לשמה ובמצות וגמילות חסדים ויהיו כל מעשינו לש"ם שמי"ם:

ה **ד**. והריני מקיים מצות ואהבת לרעך כמוך והריני אוהב את כל אדם מישראל כנפשי:

ו **יד**. והריני מקיים מצות עשרה זכירות יציאת מצרים והשבת והמן ומעשה עמלק הרשע ומעמד הר סיני ומה שהקציפו אבותינו להקב"ה ובפרט בעגל ומה שיעצו בלק ובלעם לעשות לאבותינו למען דעת צדקות ה' ומעשה מרים הנביאה וזכירת ירושלים ומצות וזכרת כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל:

ז **טו**. וקיימתי מצות השכמת בה"כ ולהשתדל להיות מעשר' ראשונים:

ח **טז**. וקיימתי מצות לרוץ בהליכת בית הכנסת:

ט **יז**. ומצות לשהות בפתח ליטול רשות בפ' ואני ברוב חסדך כו':

י **יח**. ומצות להשתחות נגד ההיכל ששם השראת השכינה:

יא **יט**. ואני מקיים ישיבת בית הכנסת:

יב **כ**. ומצות לירא מבית הכנסת:

יג **כא**. והריני מוכן לקיים מצות מפני שיבה תקום אם תזדמן:

יד **כב**. והריני מוכן לקיים מצות תלמוד תורה:

טו **כג**. והריני מקיים מצוה של ציצית בטלית קטן וטלית גדול:

טז **בחול**.

יז **כד**. ומצות תפילין דיד כסדר רש"י (ור"ת):

יח **כה**. ומצות תפלין דראש:

יט **כו**. (וקיימתי מצות לצאת מן הבית מעוטף בציצית ומוכתר בתפלין לבא לב"הכ ונשקתי המזוזה):

כ **כז**. והריני מוכן לקיים מצות צדקה:

כא **כח**. ולקיים מצות ק"פ דקרבנות:

כב **כט**. ומצות קריאת פרשת התמיד ופסוקי דזמרה לערוך שולחן לפני ה' א' מתקוני השכינה ולירא ממנו:

כג **ל**. ומצות ברכות פסוקי דזמרה:

כד **לא**. ומצות לומר שירת הים:

כה **לב**. ומצות לומר שבחי ישתבח בלי הפסק:

כו **לג**. ומצות עניית אמנים וענייה ברכו:

כז **לד**. ומצות ברכות דיוצר וק"ש לתקן כסא להש"י אחד מתקוני השכינה:

כח **לה**. ומצות ק"ש דיוצר ליחד ה' יחוד גמור ולמסור עצמי על קדושתו ולומר פרש' ראשונה דק"ש שהם מ"ב תיבות ופרשה שני' שהם ע"ב תיבות ועוד ן' ופרשת ויאמר ע"ב ועי"ז יאירו ויושלמו רמ"ח אברי נר"ן:

כט **לו**. ומצות וראיתם אותו:

ל **לז**. ומצות סמיכות גאולה לתפלה:

לא **לח**. ומצות תפלת שחרית (של ר"ח) שתקן אברהם אבינו ע"ה איש החסד ואני מכוין לתקן המנור' אחד מתקוני השכינה ואני מכוין לומר שבחיו יתּ' בנ' ראשונות וג'

אחרונו' ולזכור שאני עני ודל ובשמע קולינו חסיד ובשלשה אחרונו' עבד ולשאול צרכינו ופרנסתינו ממנו יתי' ולצפות לישועתו:

לב **לט**. ומצו' לענו' קדושה אם אוכל:

לג **מ**. ומצות וידוי ונ"א (בר"ח במקום זה יאמר לקרות הלל ולהתפלל מוסף ר"ח ולענות קדושה אם אוכל). (בפורים יאמר מצות קריאת המגילה):

לד **מא**. ומצות לומר סדר גמר התפלה ועלינו לשבח:

לה **מב**. (ומצות קביעות עת לתורה בטלית ותפילין):

לו **מג**. (ומצות לקרות פ' השבוע יום הששי שנים מקרא ואחד תרגום):

לז **בשבת ויו"ט**.

לח **כד**. ואני מוכן לקיים מצות ק"ש דקרבנות:

לט **כה**. ומצות קריאת פרשת התמיד והקטורת ופסוקי דזמרה והמזמורים שתקנו להוסיף בשבת ואני מכוין לערוך שולחן לפני ה' אחד מתיקוני השכינה ולירא ממנו:

מ **כו**. ומצות ברכות פסוקי דזמרה:

מא **כז**. מצות לומר שירת הים:

מב **כח**. ומצות לומר נשמת כל חי כו' ושבחי ישתבח בלי הפסק:

מג **כט**. ומצות ברכות יוצר שבת וק"ש לתקן כסא להש"ית אחד מתקוני השכינה:

מד **ל**. ומצות ק"ש דיוצר ליחד ה' יחוד גמור ולמסור עצמי על קדושתו יתב' ולומר פרש' ראשונה דק"ש שהם מ"ב תיבות ופרש' שניה שהם ע"ב ועוד ן' תיבות ופרשת ויאמר ע"ב ועי"ז יאירו ויושלמו רמ"ח אברי נר"ן:

מה **לא**. ומצות וראיתם אותו:

מו **לב**. ומצות סמיכות גאולה לתפלה:

מז **לג**. ומצות תפילת שחרית של ש"ק (יו"ט) שתקן א"א ע"ה איש החסד ואני מכוין לתקן המנורה אחד מתיקוני השכינה:

מח **לד**. ומצות לענות קדושה לקדש שמו יתי' אם אוכל:

מט **לה**. ומצות עניית ברכו ועניית אמנים:

נ **לו**. (ומצות לקרות ההלל) (ומצו' לשמוע קול שופר) (ומצות נטילת לולב ונענועיו והקפת התיב'):

נא **לז**. ומצות לשמוע ק"פ השבוע (יו"ט) בס"ת:

נב **לח**. מצות לומר ההפטרה:

נג **לט**. ומצות להתפלל תפלת מוסף שבת (י"ט):

נד **מ**. ומצות לענות קדושת מוסף אם אוכל:

נה **מא**. ומצות לומר עלינו לשבח

נו וכל המצות הכלולות בהם ונלוות עמהם ואני מכוין בכל המצות האלה ובכל המצות שעשיתי מעודי ואעשה כל ימי חיי בעזרתך וכן בכל תלמוד תורה שלמדתי מעודי ואלמוד כל ימי חיי בעזרתך וכל מחשבה ודיבור ומעשה בכל דבר שבקדושה הכל כאשר לכל לעשות נח"ר לפניך שלא על מנת לקבל פרס בשום צד ואני מכוין לתקן שרש התפילות והברכות והלימוד והמצות במקום עליון ואני מכוין לקשר נפשנו ולהדביקה אל שרשה להשלים אילן העליון ואדם העליון לתקנו ולחבר הדודים יחדיו באהבה ואחוה להביא כל א"ה ת"י ה' שכינתא תתאה ולהביא כל א"ה תחת רשות השכינה עילאה:

נז ויהי ר"מ ה' א"וא שאל יעכב שום חטא ועון והרהור ואשמה ורשע את תפלותינו וברכותינו ומצותינו ולימודיו ויהיה הכל חשוב ומקובל ומרוצה לפניך להעלות ע"י כל בירורי ונצוצי הקדושה אשר נתפזרו על בין הקליפות חיל בלע' ויקיאנו מבטנו יורישנו אל ותצרפם עם שאר תפלות וברכות ומצות ולימוד בניך היודעים והמכוני' כל הכונות הראויות לכוין ומעכשיו אנו מכונים בכל לדעת רשב"י ור' אלעזר בנו ויותם בן עוזיהו הקדושי' והרי אנו סומכים עליהם בכל מכל כל והריני מקבל עלי כל מצות דאורייתא וכל המצות דרבנן הן מדברי קבלה והן מדברי סופרים הם וענפיהם ויה"ר מלפניך ה' או"א שתזכני שלא נעבור היום ובכל יום על שום מצוה ממצות ל"ת דאורייתא ולא על שום ל"ת וגדר וסיג וגזירה מדברי קבלה ומד"ס ותזכנו לקיים היום ובכל יום ויום כל מ"ע שתזדמן לפנינו ברמ"ח מ"ע דאורייתי' וממ"ע דרבנן כתקנן במחשבה ודיבור ומעשה ביראה ובאהבה ושמחה רבה ומה שלא נוכל לקיים תצרף מחשבתינו הטובה דרך כלל למעשה ותעלה עלינו כאלו קיימנו גם אותם במעשה ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כו':

סעיף ה

א **סימן ב. בתפילין ותפלה. ארי"ש נתנה יבולה:**

ב אחר הנחת תפלה של ראש יכרוך שלשה כריכות על אצבע האמצעי שהוא האמה כריכה ראשונה בפרק אמצעי של האצבע וכריכה ב' וג' בפרק התחתון:

סעיף ו

יש נוהגים לומר בשעה שכורך הג' כריכות באצבע פ' וארשתיך לי לעולם וארשתיך לי בצדק ובמשפט בחסד וברחמים וארשתיך לי באמונה וידעת את ה' ויזהרו הנוהגים כן לומר הברכות של שחר וברכות התורה מקודם:

סעיף ז

כשחולץ התפילין יסיר קודם ג' כריכות אצבע ואח"כ תפילין של ראש ביד שמאל ומעומד (וכן עיקר ודלא כמ"ש הרב סלת בלולה דחולץ של אצבע מיושב והבאתיו בספרי הק' מחזיק ברכה ס' כ"ה ונשמט בספרי הנז' לומר דהנכון לחלוץ כריכת אצבע מעומד דלא כמ"ש הרב הנז' וכן המנהג) ואח"כ יחלוץ תפילין דיד מיושב וסימנך כאשר יחנו כן יסעו:

סעיף ח

אין לחלוץ תפילין עד שילמוד בהן אחר תפלה אי המרבה ואי הממעיט כי לא יזכה האדם לקנות חלקי נר"ן אא"כ ילמוד בתפילין וביותר בתפילין של ר"ת ואנא נפשאי כתבית הכי מסברא בריש קונטריס מורה באצבע ועתה ראיתי לגדול אחד כנוסח הזה:

סעיף ט

יכול להניח התפלין על הסדר ודלא כהסמ"ע סי' פ"ז:

סעיף י

כשיוצא מביתו מעוטף בטלית ומעוטר בתפילין ללכת לב"הכ ינשק המזוזה ויכוין בשם שדי ואחוריו שם כה"ת להכניע יצר הרע ויכוין כי יצ"הר במלוי יוד צדי ריש ס"ת שדי ואמצע התיבות יו"ד לבטל מחשבות רעות ואני נהגתי לומר שדי יצילני מיצ"הר ומכל חטא ומכל לש"הר ומכל צרה יחל"ץ (ר"ת יצר חטא ל"הר צרה) עני בעניו כדכתיב והי"ה שד"י בצריך יכוין כי הויה מבפנים ושדי מבחוץ דהוא פנים דשם כה"ת ויש מי שכתב שיאמר פסוק שמע ישראל במזוזה ומועיל מאד:

סעיף יא

פרשת העקידה יאמר בכונה גדולה וישים עיניו ולבו עד כמה מגעת עבודת ד' שאברהם אע"ה גמר בלבו בלב שלם ושמח לשחוט בן יחיד אשר אהבו יותר ממנו ולהעלותו עולה ויצחק אע"ה בן ל"ז שנה סבר וקבל וילכו שניהם יחדיו ברצון גמור ובמרירות יאנח על קיצורו בעבודתו יתב' מאד מאד ויתעורר התעוררות קדוש ליזהר מכאן ולהבא ליראה את ה' רצוף אהבה:

סעיף יב

כשיאמר ויעקוד את יצחק בנו יכוין שיעקוד ה' שרי מעלה כשהם מקטרגים על ישראל:

סעיף יג

סגולת העקידה לכבוש הדין ולכן יתאמץ בכונתה וכתבו ז"ל דאם שב בתשובה בכונת העקידה יכופר עונו:

סעיף יד

פטום הקטרת יכוין בו הרבה כי הפליגו בזוהר הקדוש פרשת ויקהל דרי"ח מאד בזה וז"ל מלה דא גזרה קיימא קמי קב"ה דכל מאן דאסתכל וקרי כל יומא פרשתא דקטורת ישתזיב מכל מילין בישין חרשין דעלמא ומכל פגעין בישין ומהרהורא בישא ומדינא בישא וממותנא ולא יתזק כל ההוא יומא דלא יכיל סט"א לשלטא עליה ואצטריך דיכוון ביה אמר רבי שמעון אי בני נשא הוו ידעין כמה עילאה עובדא דקטורת קמי קב"ה הוו נטלי כל מלה ומלה מיניה והוו סלקין לה עטרה על רישייהו ככתרא דדהבא כו' ואי יכוין בה בכל יומא אית לי' חולקא בהאי עלמא ובעלמא דאתי ויסתלק מותני מיניה ומעלמא וישתזיב מכל דינין דהאי עלמא מסטרין בישין ומדינא דגיהנם ומדינא דמלכותא אחרי עכ"ל אמרי קדוש:

סעיף טו

הדברים עתיקים לשון הזוהר הקדוש ממש שלא כדרכנו בקו' אלו להלהיב נפש אדם מישראל עין בעין יראה הפלגת השבח ומזה ישכיל לכוין בו הרבה ולאומרו בשמחה לעשות נח"ר ליוצרנו ולא יכוין לתועלת עמו ח"ו:

סעיף טז

כשאומר אל נקמות ה' אל נקמות הופיע יכוין מאד שה' ינקום נקמת עשרה הרוגי מלוכה וגופין קדישין יבררו ניצוצי הקדוש' אשר בעולם העשיה וזהו השב גמול על גאים (ואפשר כי הסט"א בעת הריגתם קבלה כל הקללות כו' כמ"ש בס' עמק המלך באורך לז"א השב גמול כו' עד מתי כו'):

סעיף יז

יתעורר מאד ביראה ואהבה והכנעה ושמחה לומר כל הזמירות ובפרט ה' מלך ויזהר שלא לבלוע התיבות או האותיות ובפרט האזכרות וידע נאמנה כי כל אות ותיבה יש סודות נוראות להפליא ודי לנו צע"ר בנגע כי לא אתנו יודע עד מה בסדר עליית העולמות והיחוד העליון ע"פ מדותיו ותכסנו כלימתינו ולפחות נזהר לומר התיבות במספרם כמשפט ולהבין פשטן ביראת ה' ולידע דרך כלל כי הכל סודות עמוקים ולצורך היחוד:

סעיף יח

מה מאד הפליגו באמירת למנצח בנגינות בציור מנורה וכתבו ז"ל ששכרו רב ועצום. וראיתי קונטריס בכ"י לראשונים בזה בסודותיו ותועלותיו ולפחות לעשות נח"ר ליוצרינו נאמר אותו בכונה בציור מנורה כתוב על קלף:

סעיף יט

שבח ברוך שאמר רם ונשא וגבה מאד וצריך לאומרו בנוסח של פ"ז תיבות ולא ישתנה בשום זמן בל תוסיף ובל תגרע. ואם הקהל יאמרו נוסח אחר הוא יאמר בצנעא נוסח של פ"ז תיבות כי יש בו סודות עמוקים כמ"ש גורי האר"י זצ"ל:

סעיף כ

אמרו רז"ל כל האומר תהלה לדוד ג"פ בכל יום מובטח לו שהוא בן הע"הב לכן צריך לכוין ולהבין לפחות פשט הדברים ושבחי הש"ית כביכול שאם אומרו ולבו בל עמו וק"ו אם יאמרו במרוצה כבלע את הקדש במקום רנה תהא רעדה וענש יענש ח"ו:

סעיף כא

אמרו בזוהר הקדוש שצריך להתעורר באמירת פסוקי דזמרה ליראה את ה' בכל לבו:

סעיף כב

באמירת ויברך דוד כשמגיע לואתה מושל בכל יתן ג"פ לצדקה הב' בבת אחת ואח"כ השלישית וסודם נשגב:

סעיף כג

בגמרא אמרו רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי דכתיב אני בצדק אחזה פניך ויש לרמוז כי ר"ת צדק לפניו יהלך הוא צלי כי בתחילה צדק לפניו יהלך שיתן צדקה ואח"כ צלי א"נ אפשר כי ע"י התפלה צדק שהיא מ' לפניו יהלך פב"פ וישם לדר"ך פעמיו והמשכיל יבין בסוד ישנה:

סעיף כד

הפליגו בזוהר הק' באמירת שירת הים וסודה אחר פסוקי דזמרה שהוא עילוי מאד ונח"ר לשכינת עוזינו ועל כן צריך לאומרו בשמחה רבה ובנעימה ויצייר בדעתו כאלו עומד ביבשה בתוך הים והמצרי' נטבעי' והוא ניצול והוא סגולה לכפרת עונותיו כידוע:

סעיף כה

אמירת ישתבח צריך לומר מן שיר ושבחה עד ומלכות ועד בכלל בלי שום הפסק וכל המפסיק כרוז יוצא מאן דפסיק יתפסק ובל יראה גאות ה' ח"ו:

סעיף כו

כשמתפלל ביחיד יאמר ברייתא זו. א"ר עקיבא בכל יום שחרית מלאך א' פותח פיו ואומר ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד עד שמגיע לברכו וכשמגיע לברכו חיה אחת עומדת ברקיע ושמה ישראל וחקוק על מצחה ישראל עומדת באמצע הרקיע ואומרת ברכו את ה' המבורך וכל גדודי מעלה עונים ואומרים ברוך ה' המבורך לעולם ועד:

סעיף כז

וזה לא יעשה אלא באונס גדול כגון שהוא בדרך או שהוא חולה אבל אם אין לו אונס לא יעשה בנפשו שקר לבטל תפלה בצבור שמבטל כמה מצות ועונשו גדול ואמרו רז"ל במדרש כונן מי שמגרע אמן יהא שמיה רבא וברכו חייב נידוי:

סעיף כח

קריאת שמע בזוהר הקד' הפליג בעונש מי שאינו מכוין ושבח גדול למכוין כי פרשה ראשונה מ"ב תיבות והיה אם שמוע עד ושמתם ע"ב תיבות את דברי עד הארץ נ' תיבות ויאמר עד סוף עם חזרת ש"ץ ע"ב תיבות ושם נאמר כי יש מדורין וממונין בג"ע על זה בפרטות וכנגדן ח"ו עיין בזוהר חדש באורך:

סעיף כט

יזהר מאד באמירת אמת ויציב כתקנו התיבות כמשפטן שלימות ונפרדות ואמרו בזוהר כ"י הביאו הרב החסיד המקובל מהר"ם ניגרין בס' היראה כי אחד חלה מעת לעת ומת פתאום ואמר קודם מותו הנני מת על שלא נזהרתי בדבקים שבאמת ויציב עכ"ל:

סעיף ל

כשיאמר עוזר דלים כו' תהלות לאל עליון כו' יעמוד על עמדו ויכין גופו ולבו להתפלל:

סעיף לא

קודם אמירת אלהי נצור יש לומר שיר למעלות אשא עיני ואז יהי' אהוב למעלה ונחמד למטה ויאמרנו ביראה גדולה ולא יצפה לשום טובה חלילה וכשיענה קדושה יסגור עיניו וישאם למרום שיש לו נח"ר להקב"ה מזה והוא מקרב הגאולה כמ"ש רז"ל ויהיה בכל לב ולא יזעק בעניית קדושה כי הזעקות הללו סימן למיעוט היראה והכונה ומבלבל אחרים המכונים:

סעיף לב

והוא רחום יש לאומרו בקרוב רגלים כי הוא כנגד י"ח ברכות ויבין מה שמוציא מפיו ויהיו דבריו רחמים ותחנונים בהכנעה:

סעיף לג

אל ארך אפים וכו' שאומרים קודם הוצאת ס"ת וידוי וצריך לאומרו מעומד:

סעיף לד

כרוב רחמיך אל. יכוין כי כרוב מיכאל שהוא כרוב ומראה אפרו של יצחק הצבור ע"ג מזבח של מעלה וזהו רחמיך אל ר"ת גי' יצחק והשאר אותיות מיכאל:

סעיף לה

נהגו אנשי פרובינצא לומר בכל יום בסוף תפלתם ג' פסוקים אלו אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבא עוצו עצה ותופר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבול אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט וכך הי' נוהג הרב החסיד מהר"ר יהודה בן ששון כמ"ש הרב מנות הלוי דקכ"א והרמ"ז כך היה מנהגו ומוסיף בו נוסח זה. רבון העולמי' זכנו לעסוק בתורה לשמה ובמצות וג"ח ולהשכים בהם ולהעריב וזכנו לראות בבנין בית מקדשינו החרב או"א הראנו בבנינו וכו' עד תמידין כהלכתן:

סעיף לו

א **סימן ג. ארי"ש חפץ מרז"ל בעלי אסופות. פקח עיניך והיו לטוטפות:**

ב יתפלל כמ"ש מתפלל ר"ע בכל יום י"ר שלא אכעס ולא אכעיסך:

סעיף לז

בזוהר חדש דל"ד ע"ג אמרו שיאמרו בבקר ירי"מ ה' או"א שיהא לבי נכון ומסור בידי שלא אשכחך:

סעיף לח

שם דס"ז אמרו שיאמרו בבקר פ' בראשית עד יום א' ופ' עולה:

סעיף לט

צריך לקרות כל יום בעוד התפילין עליו הארבע פרשיות של תפילין וכבר שתים זו שמענ"ו נאמרות בק"ש ולכן יקרא קדש והיה כי יביאך והנה אמת נכון הדבר:

סעיף מ

בזוהר הקדוש הזהיר לכוין בד' תיקוני השכינה כביכול מטה ושלחן כסא ומנורה בערבית מטה. ביום בקרבנות ופסוקי דזמרה שלחן. ביוצר כסא בתפלה י"ח מנורה:

סעיף מא

ששה מצות תדיר בלי הפסק א' להאמין בה'. ב' לא להאמין בזולתו. ג' ליחדו יחוד גמור. ד' לאהבו בכל לב ובכל נפש מאד. ה' ליראה אותו בגין דאיהו רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין וכולא קמי כלא. ו' שלא לתור אחר מחשבות לבו וראות עיניו וסימנך שש ערי מקלט תהיין:

סעיף מב

שבועות שוא אחת דוחה מאה זכיות חילול ה' אחד דוחה ק' תפלות ביזוי תורה אחת דוחה ק' שמחות נבלות הפה אחת דוחה ק' הבטחות גזל א' דוחה ק' ברכות מחלוקת א' דוחה מאה פרנסות לשון הרע א' דוחה ק' תשובות והם ז' דחיות שמנו רז"ל:

סעיף מג

אל תתן אל לבך מה ידברו ממך אחרים כי זה שרש פורה נזקין וחבלות לנפש ואמר הפלוסוף רוב הצרות באות לאדם שרוצה להיות נכבד בעיני אחרים וזה הבל גדול כי מה יתן לאדם אם אלף אנשים מכבדיו או אם ידברו רע עליו ויבזו עליו ומה יקרו דברי השלם רבי לויטס איש יבנה אומר מאד מאד הוי שפל רוח ואפשר שאמר מאד אחד כנגד תאות החומר שיכבדוהו והשני כנגד צער החומר אם יבזוהו ולזה הזהירנו מאד מאד הוי שפל רוח וכבר השמיענו הרב החסיד בחובת הלבבות שתכלית מדת הענוה הוא להגיע למדת הנשתוון:

סעיף מד

ומלבד אשר הורנו ר' לויטס שתקות אנוש רמה עוד אחרת היתה הן בעודנו חי כי לא במותו כי כל אשר יאכל וישתה יתהפך בקרבו צואה וגללים הלא יבוש ויכלם מעשות כל גופו בית מגואל ותועבה. וכבר כתב רבינו הרמב"ם שהתקבצות בני אדם לשתיה המשכרת חרפה גדולה יותר מקיבוץ אנשים ערומים להתריז וכן להתקבץ במשתאות וסעודות הרשות כי אחד מטהר והשני מטמא הבשר ובזה השפיל החכם את גאות המלך כמ"ש בס' איומה כנדגלות דף כ' ע"ש באורך ובמ"נ ח"ג פ"ח:

סעיף מה

ותימה הוא על ב"א אשר שבתם וקימתם וכל מעיינם בסדר אכילתם עם ב"ב נועצו יחדיו מה נאכל היום ומה נאכל מחר ועושים שקלא וטריא ומסקנא והלא האכילה היא מהגי' דברים אשר בני אדם דומין לבהמה הטוב הוא לשאת ולתת ולאבד הזמן במה שדומים לבהמה ובמה שדומין למלאכים היא הדעת לא עלה על לב לישר דעתם ומדתם ומסילות לבבם ולשאת ולתת בסדר עבודת ה' ולא בא בפיהם אמרתי שגם זה הבל וחולי רע:

סעיף מו

אמר הפלוסוף הצרי הגדול לשכוח הרעות הבאות לאדם ולמשול ביצר הוא לחשוב בדברים אחרים זולת עצמנו כי הנפש לא תוכל לחשוב שני דברים כאחד ולזה אם תעמיס עליה מחשבת דברים אחרים חכמה ודעת תשכח עצמה ותהיה שקט ושאנן ואני מוסיף לבאר שיחשוב בתורה הקדושה שאם יעמיק עיונו בחכמות חיצוניות חקירות למודיות טבעיות הצרי אינו אלא שר"ף כי אותיות צרי יתהפכו לאותיות יצר כי יצרו חכם ממנו והוא ידע עת ורגע לפתותו וכאשר קרה לגדול הפלסופיי ארוסטוטלוס כמ"ש רבי יצחק דמן עכו בס' מאירות עינים כ"י אמנם אם זכה לחשוב ולהעמיק בתורה הק' ובתורת ה' חפצו ודאי ינצל כי הוא אמר ויהי בראתי יצ"הר בראתי לו תבלין וכאשר הארכנו בעניותינו בדרושיי בס"ד:

סעיף מז

באמת אמרו קשה עונשן של מדות רעות ואסורות וכבר רביי הרב מהרח"ו זצ"ל בס' שערי קדושה כלל כל הנזק ועונש הבא לאדם בכל מדה ומדה וכל קבל דנא ריוח ושכר המדות טובות והם דברים קדושים ונצרכים וצריך האדם להתמיד בקריאת ענין זה שם בס' הנזכר וכשמו כן הוא במטותא מנייכו בואו שעריו ובמעט זמן עיניכם תחזינה מצ"רים אדם להבל שיורד ע"פ מדותי"ו לבאר שחת וע"כ כל מדה בחב"ל מן גו יגרשו ונבקשה מאלהינו על זאת בדמע לב יעזרנו על דבר כבוד שמו אשר הן חליפות למו ונזכה למדות קדושות הטובות בעיני אלהים ואדם:

סעיף מח

א **סימן ד. בענין הלימוד ואביזריה. פרק היה קורא:**

ב כל תופסי התורה ישגיחו ויתבוננו ללמוד תורה לשמה דוקא וכמו שאמר ר' יהודא אשרי מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו כי זה כל פרי הלמוד בתורה לעשות נ"ר ליוצרו דוקא וזהו לשמה שלא יהיה לו פניה אחרת לא מפני הכבוד ולא מפני הממון ולא משום צד ואופן שבעולם כלל אלא לתקן שרש לימוד התורה במקום עליון וליחד הדודים ויחשוב כי יש סודות עליונים בכל לימוד ודרך כלל הוא מכוין לקיים מצות הבורא ית' דוקא והוא ית' בוחן לבות ויודע עומק מחשבותיו וחרדה ילבש:

ג וכבר רבינו מהרח"ו זצ"ל בהקדמת עץ החיים הארוכה והנורא האריך בזה והן בפיו תוכחות וכה אמר אם יאמרו חכמי דורינו שלומדים תורה לשמה התנא הגדול ר' מאיר מכחישם שאמר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה כו' וכל משכיל ראה יראה שלא זכה אפי' לקצת המעלות שאמר ר' מאיר והן הן עדיו שלא הגיע עדיין ללמוד לשמה ועוד האריך בזה מאד ע"ש ועל זה ידוו כל הדווים ועל כיוצא בזה כתיב אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה' ודעת אלהים תמצא כי ה' יתן חכמה וגו':

סעיף מט

אמרו בתנא דבי אליהו לא חרב העולם אלא בפשעה של תורה ולא חרבה ארץ ישראל אלא מפשעה של תורה וכל הצרות הבאות לאדם אינן אלא מפשע התורה שנאמר בפשע יעקב כל זאת כו' ומי שיש לו לב יתעורר מתרדמה אשר הפיל עליו יצרו ואחז שמורות עיניו וישוב אל ה' ויעסוק בתורה בשמחה כאשר יוכל ולא יוציא זמן היקר מפנינים בהבלי העה"ז אשרי אדם שומע:

סעיף נ

מי שחשקה נפשו בתורה כל כך עד שיום ולילה לא יחשוב כי אם בתורה וישליך אחרי גוו עניני העולם השפל הגשמי והעכור הגופני הזה ובתורתו יהגה ובאהבתה ישגה ישיג מעלה נפלאה שלא יצטרך כלל לתעניות וסיגופים:

סעיף נא

שורש הכל התבודדות כי הוא ענין נשגב גדול ורם לזכות לסדר קדושה ואתנח סימנא מרבוואתא קמאי ב"ד קדש ילבש הכונה בד שהוא מתבודד אז קדש ילבש ואפשר לרמוז בפי בכל דרכיך דעהו ר"ת בדד כי כאשר יתבודד יהיה דבק בה' אפי' בצרכי גופו וס"ת

דרכיך דעהו כ"ו גימט' שם המיוחד שישים נגדו ע"ד שויתי ה' לנגדי תמיד דעהו דע ה"ו ר"ל שהכל יהיה ליחד ולזווג ה"ו קב"ה ושכינתיה וזהו דע לשון וידע אדם:

סעיף נב

השגת החכמה למעט בדבור ולהרבות בשתיקה וכדתנן סייג לחכמה שתיקה ובשוחר טוב באלפא ביתא אות מ' אמרו התורה משולה לחבית מלאה דבש אם נתת לחבית רביעית מים יצאה כנגדה רביעית דבש מתוכה כך אם נכנסו דברים אחרים בתוך לבך יצאו דברי תורה עכ"ל וזה בעצם סייג לחכמה דאם מדבר יוצאים דברי התורה והסייג שלא יצאו היא השתיקה מדברים בטלים וכל פעל נפש יאנח בשברון על זה וכתבו ז"ל כי ע"י השתיקה מתעלה מפעולת ו"ק ועולה למקום המחשבה וזהו סייג לחכמ"ה שתיקה שתק י"ה ונעשה מרכבה לשכינה:

סעיף נג

צריך בכל יום לקרות מוסר איזה שיעור ורבו כמו רבו ספרי מוסר לכן יקרא בספר אחד שיעור בכל יום עד תומו ואח"כ יקח אחר וכעז"ה ובכל אי' ימצא התעוררות חדש ויקיים החזק במוסר אל תרף ולא עוד אלא אפילו בס' שקראו כמה פעמים כשיחזור לקרותו יתעורר בדבר שעדיין לא נתעורר ואע"פ שכבר ידע הדבר ההוא מ"מ הזמן והמצב שעומדת נפשו בעת ההיא עושה חדשות כאשר צדיק יבחן ויזהר מאד בזה ויראה שלא יאבד זמנו ותבא עליו המיתה פתאום ואז הוא בעצמו יחרט חרטה גדולה על שקלקל מעשיו וכילה בהבל כחו ועונותיו כמשא ואין מושיע:

סעיף נד

יזהר שיהיו ידיו ובגדיו ומקומו שקורא שם נקיים:

סעיף נה

טוב מאד שירגיל עצמו במסכת אבות ולהבין מה שמוציא מפיו כי מסכתא זו היא היתי' אם לבינה ואב בחכמה לכל מין מוסר דברים קצרים והם ארזי הלבנון הרמים והנשאים ודברי' היוצאים מלב קדישי עליונים ואם ישים לבו לדבריהם הקדושים בדקדוק תתעורר נפשו בנועם מוסרם וישוב אל ה' וירחמהו:

סעיף נו

בסדר לימוד הפסוקים שמו"ת אשר יסד רבינו האר"י ז"ל ומסודר בסדר חק לישראל אור הששי לא ילמוד כי אם כ"ו פסוקים שנים מקרא לבד בלי תרגום:

סעיף נז

טוב לקרות הסדר הנז' יום יום מחול המועד ולהשלים בעד יו"ט:

סעיף נח

אם נאנס יום הששי ולא קרא הפרשה שמו"ת יקראנה יום שבת שמו"ת ודלא כמי שכתב דבשבת לא יקרא תרגום:

סעיף נט

א **סימן ה. הקול מתוקן לסעודה. ארי"ש חמדה:**

ב יזהר בכבוד נשמתו יותר מכבוד גופו וקודם אכילתו ילמוד מעט שהוא מזון הנפש ואח"כ יסעוד מזון הגוף:

סעיף ס

יזהר לאכול בעתו קודם שירעב ויחל"ש חושים:

סעיף סא

צריך להתפלל על הפרנסה קודם אכילה ואני בעניי נהגתי לומר נסח זה לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש והעושר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך ויברכו שם כבודך ומרומם שם כבודך על כל ברכה ותהלה יה"ר מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתתמלא רחמים עלינו ויושפע טל העליון מתרין מזלין נוצר ונקה דרך חיך וגרון לא"וא ומאו"א לז"א ומז"א לחקל תפוחין קדישין ומשם ישתלשל ויגיע ויראה השפע ההוא בכל העולמות ורוה פני תבל ושבע את העולם כלו מטובך ומלא ידינו מברכותיך ומעושר מתנת ידיך כי אתה האל הטוב והמטיב לכל וזן ומפרנס ומכלכל בחסדיך לכל בריותיך כדכתיב פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון וכתיב נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו

וכתיב ורחמיו על כל מעשיו ובכן יהר"מ ה' או"א שנהיה אנחנו וכל ב"ב בכלל הרחמים והחן והחסד שתתן לנו מזונותינו במילוי וריוח בהיתר ובנחת ונשבע לחם ונהיה טובים עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך עשה למען זכות אברהם יצחק יעקב יוסף דוד יהיו לרצון אמרי פי כו':

סעיף סב

יהיה בכבוד על שלחנו כי על שלחן המלך הוא אוכל ויאכל בכבוד לא כרעבתן ולא יהיה גרגרן כי אמרו ברעיא מהימנא כי נאחז הסטרא אחרא באותו שלחן:

סעיף סג

אם יבא עני בעוד שהוא בשלחן ישמח מאוד ויתן לו פת ומסעודתו אם יוכל ועל כל פנים לא ישלחנו ריקם וישים בין עיניו כי זה חלק גבוה מסעודתו ובשמחה רבה יתאמץ לעשות נ"ר ליוצרו והוא המעולה שבצדקות לתת מידי דמיזן ומגוף סעודתו:

סעיף סד

יטבול פרוסת המוציא במלח ג' פעמים ויכוין כי ע"י זה יומתקו הגבורות ותסתלק הסט"א מהשלחן:

סעיף סה

אם מאכל אחד ערב לו ומסלק ידו מלאכול לסגף עצמו על חטאתיו הוא חשוב לפניו יתברך ועביד ומהני להיות לו כפרה ואם יתמיד בזה הוא פקח שאוכל ומתענה בבת אחת כי מעט סיגוף זה שמסלק ידו מאכילת הערב לחיכו נרצה לו כעין תענית:

סעיף סו

אמרו בתנא דבי אליהו לא נתקבצו בני אדם למיתה ואין כל בריה יורדת לידי צער אלא מתוך אכילה ושתיה ושמחה בהבלי העה"ז ע"ש באריכות ומי האיש אשר ישמע דברי אליהו הנביא ז"ל ולא יקרע לבו לשנים עשר קרעים קרועי"ם והולכים לתומם למאוס במשתאות וסעודות הרשות ושמחות המדומות. וממה נפשך אם מאמין לדברי אליהו הנביא ז"ל ויעשה בנפשו שקר הוא פתי וסכל המשתדל לגרום רעה לעצמו צערא דגופא או מיתה ח"ו ואם אינו מאמין מאיזה אופן שיהיה זו רעה חולה וענש יענש מאוד גם על זה ואם כה יאמר סוגיין דעלמא הכי הוו וכאשר שמענו כן ראינו בעלי עושר הרבה עשו

מרזחים רבים שתו וישכרו ערוך השלחן מלא מכל טוב מעדני מלך ויושיבו מחבריהם כי שם נשבע"ו נשבעי"ן ונוטלין קופרא טבא לפומא כסא טבא לפומא לא חדש ולא שבת אף אתה אמור לו ת"ח מאי סליק בהו מלבד העונש של עולם הבא שאינו נגלה לעינינו אבל הוא אמת בלי ספק כנודע מרז"ל הקדושים וכל דבריהם חיים וקיימים ודי אם בעל נפש אתה ועל פי השכל עין לא ראתה האמור לעיל אות מ"ד ומ"ה ע"ש:

סעיף סז

יזהר ליטול מים אחרונים אפי' דלא שייך טעם מלח סדומית כגון שאכל פת לבד וכיוצא כי יש טעם גדול ע"פ הזהר הקדוש וכתבי רבינו האר"י זצ"ל:

סעיף סח

אחר מים אחרונים יאמר למנצח בנגינות כו' ופי' אברכה את ה' בכל עת וגו' סוף דבר הכל נשמע וגו' תהלת ה' ידבר פי וגו' וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' כמנהג רבינו האר"י:

סעיף סט

א **סימן ו. הערות וגדרות משום תקנת אות ברית. בחר"ט אנוש עלה בכב"ס וירבה בורית:**

ב על נה"ר כבר נפתחו שערי קדושה בספרן של צדיקים מלאי' מפיקים דרך ארוכה בתמרוק עון פגם הברית ותיקונו ואולם נקוט נפשך בקציר"י קצירת האומר קמח סלה כשם שאנו רוקדין בנפת הקצור קמחא טחינא מיסוד רז"ל קמאי ובתראי וכשם שמי שיש לו חולי בגופו יבקש למען דעת בסב"ת עשויה בא לו החולי ויתאו' לרפאתו וישמור עצמו מן הוא והלאה מדבר הגורם לחולי כן צריך להכיר חולי הנפש וסיבתם ורפואתם ושמירתם כדת מה לעשות:

סעיף ע

יתעורר האדם שבפגם הברית הוא פוגם מאד בנר"ן ובחותם המלך ופוגם בשרשי נר"ן למעלה:

סעיף עא

בפגם זה מתו ער ואונן אף שהיו קטנים בני שמנה שנים ועל חטא זה בא מבול לעולם:

סעיף עב

אין בשום עבירה מי שבורא גוף למזיקים כעבירת פגם הברית:

סעיף עג

הוא מעכב הגאולה כי אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף וזה מוריד מחדש בקליפות וזה צע"ר השמים וצער כל העולמות שמעכב תשועת ה' ואוי לו ולרוע מזלו אם לא חזר בתשובה כי אחר מותו נפרעין ממנו על הכל מלבד עונשו על עצם העבירה:

סעיף עד

ביותר יחרד חרדה גדולה כי עתה אנחנו באלף הששי והוא כנגד היסוד ומעשיו המקולקלים ערו ערו עד היסו"ד ב"א:

סעיף עה

מה עצמו וגדלו סעיפי שריגי חטא זה בכמה אופנים פנים מפנים שונים כי בשגם לא חטא בערוה ונדה וכיוצא בפועל אם חשב והרהר ועי"ז בא להשחית בהקיץ גדול עון זה מאד מאד:

סעיף עו

ולא זו בהקיץ אלא אפי' בחלום אם יטמאוהו דבקתו הרעה ועתי' ליתן את הדין וענש יענש כי נפש הוא חובל נבראים מזיקין כמ"ש רז"ל פרימו מארץ תאבד וזרע"ם מבני אדם:

סעיף עז

יתר על כן באשתו אמרו אם לא נזהר לקדש עצמו ולשהות באופן שיכלו הניצוצות עונו ישא:

סעיף עח

ואם חשב מחשבות רעות הוא איסור גדול וממשיך נפש רעה והן הן פריצי הדור וחוצפא יסגא גם את הכל פר"ע לו ישלחו על מה שחשב ועל שגרם לבניו שיהיו רעים וחטאים וכל עבירה אשר יעשו בניו מכל חטאות האדם הוא נוטל חלק בראש בעונש ולד הטומאה וקורא לו שם א"ב הטומאה:

סעיף עט

מי ימלל עד היכן מגיע פגם הברית וכבר גורי האר״י זצ״ל הפליאו לדבר ותסמר שערת האדם מפני מראית העין רואה תוקף הפגם בקדשי שמים תצלנה אזנים:

סעיף פ

אמרו רז״ל המקשה עצמו לדעת יהא בנדוי ויזכור פרק בהמה המקשה כמה וכמה פעמים שנתחייב נדוי בב״ד של מעלה וכ״ש וק״ו אם בא לידי עון:

סעיף פא

לאיש אשר אלה לו איך יאכל מעדנים והוא מוכן לפורענות ויגרס בחצץ שיניו איך ילבש בגדי משי והוא לבש בטומאת הסט״א ולבוש נשמתו קרוע הוא בוצר הוא גי׳ רוע קרעים קרעים לבוש הבו״ז ומעיל סרוח איך ישתרר על משרתיו ועל הסרים למשמעתו והוא בזוי מאד לפניו ית׳ וכל צבא השמים נתאב ונאלח בעיניהם איך יישן על כ״ר נרחב ביקר כריי״ם וכסתות ומוכן לחבק אשפתות וללכת מדחי אל דחי ביד מלאכי חבלה אכזרים מידו נגזרו ובפועל כפיו נוצרו איך יטרח וכל מאויי נפשו להרויח ממון והוא מפסיד ומשחית נפשו ואיך ישמח ועונו קבע לו בכיה לדורות איך יתקן גופו ובגדיו שיהיה נקי מסודר ומהודר ומלאכי חבלה מתקנים ומסדרים מיני עצב״י בשמים רא״ש ולענה שיהיה מלוכלך ומבולבל די לעלמין יתחבל איך מניח עסקי נפשו וקובע עתים לשחוק במקום קביעות עת לתורה ותשובה ומלאכי חבלה יעשו שחוק בנפשו בעונותיו וחטאתיו העתידים עורר לויתי״ן זה רודה וזה מרדה זה מורט זה פורק זה מכה מכת אכזרי וזה יעלה ג׳ סלי חור״י וכהנה וכהנה רבות אנחותיו על פי מדותיו:

סעיף פב

אי לזאת בריש כל מראי״ן ישב בדד וידום להסתכל יפה יפה מעת היותו מה היה לו ומה בידו מחטאת נעורים בכל פרטי פרטות מיני חטאים אלו כי עצמו מספר וכשיזכור וידע רובם ככלם אז תבין ותשקול בפלס עד היכן מגיע פגם כל אחד וכשתגיע לזה הלא תבוש הלא תכלם ותתחרט חרטה גדולה ופלגי מים ירדו עיניך ובמרירות תאנח אנחה שוברת מקוטרת מ״ר עובר על אשר הכעסת את הבורא ית׳ ועברת על כמה שבועות וכריתות שנכרתו על קיום התורה והמצות ואשר השביעוך בחדרי בטן ומרית את פי המלך אשר בטובו הגדול יצרך והביאך לעולם והרבה להטיב עמך מאד מאד אשר לא ישוער ואם

תעמיק העיון בזה אין ספק כי תהיה בזוי בעיניך נמאס שפל ואפל אדהכי והכי עין במר בוכה ולב נשבר כמו חי כמו חרו"ן נאנח בשברון ותכף תקבל על עצמך לגדור כמה גדרים וסייגי' שלא תבא לידי חטא מהיום והלאה ועיקר הכל להתרחק משחוק וקלות ראש המרגילין לערוה:

סעיף פג

וידע נאמנה כי איסור גמור להסתכל בנשים ולבושיהן ותכשיטיהן וכמש"ה ומה אתבונן על בתולה ופירשו רז"ל שלא נסתכל אפילו במלבוש בתולה העומד בכותל:

סעיף פד

וק"ו ליגע בהן ולבושן ולשחוק עמהן כי כל זה גורם לטמא נפשו וחבלים נפלו לו חבלי עבותות לירש גיהנם ובשעת פטירתו מלאכי חבלה יראוהו כל הצורות ההם ויצערוהו צער בנגע:

סעיף פה

וכ"ש שצריך להמנע מהן בנדתן כי מה שסוברי' ההמון כי אין אסור נדה אלא באשתו שקר ענו כי סתם אשה נדה אסורה ועבר על לאו ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב נגש והוא נהנ"ה נוסף על איסור אשת איש או אפילו פנויה ליהנות בקריבתה ואפילו להריח בבשמים שעליה דכתיב לא תנאף לא תהנה אף:

סעיף פו

וק"ו לחבק ולנשק כל אשה שבעולם אפי' היא קרובתו ולא כמו שטועים ההמון לנשק קרובתם כי היא זימה ועון פלילי ובפרט אם היא נדה שהוא איסור כפול שנהנה מן הערוה ומן הנדה:

סעיף פז

וכמה צוחות צוחו רבנן קמאי ובתראי ובפרט הגאון בעל של"ה והרב הגאון ר' יהונתן בספריהם על המנהג הרע שנהגו קצת כי המשודך סובר שבעשיית שטר שדוכין הותרה לו משודכתו בנשוק וחיבוק וכיוצא ואצ"ל שחוק וקלות ראש ולא ידעו ולא יבינו כי אפילו קדשה קידושין גמורים וכתב לה כתובת אירוסין אסורה לו דכלה בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה ולא הותרה אלא אחר שבע ברכות וכ"ש שהיא נדה ממש דאורייתא

כל זמן שלא טבלה וק"ו כי תחת אהבתו יקד יקוד כבשרא אגומרא ואין ספק שיבא להשחית בין בחלום בין בהקיץ ואפשר שהוא לא ירגיש והם עבירות תדירות נמשכות חדשי' או שנים ועושין בנין להסט"א וירם קרן באוצר גיהנם אם לא שישובו בתשובה שלימה:

סעיף פח

והאיש הירא את דבר ה' יזכור אשר הוא יהודי ויאמין בתורה ובדברי רז"ל הקדושים ולא ישיאנו יצרו במשאות שוא ומדוחים וידע שעל הכל יבא לחשבון גם על אשר לא האמין בדברי רז"ל וכל האומר הקב"ה ותרן כו':

סעיף פט

ואחר שיכיר חטאו אם ח"ו חטא בערוה או נדה או גויה במעשה ילך אצל חכם בקי ברפואו' הנפש לסדר לו פרקי הרפוא' ע"פ הש"ס והזוהר והארי" זצ"ל ולא יתרשל שמא יספה בעונו ולא יזכה לעשות תשובה:

סעיף צ

ואם חטא בכל אופני קרי התיקון הוא להתענות בימי שובביי"ם ת"ת פ"ד תעניות דהיינו מפ' שמות עד סוף תצוה שהוא ר"ת שובביי"ם ת"ת יום יום ובתוכם יעשה ב' הפסקו' קטנות מב' ימים וב' לילות שעולה כל אי' ז"ך תעניות ויושלמו הפ"ד וכבר ימים אלו ידועים ומנהג קדום בכל תפוצות ישראל שהם מסוגלים לעונות אלו ודומיהם:

סעיף צא

וצריך שיהיו פ"ד תעניות אלו רצופים שיתענה בכל הימים מלבד שבתות ור"ח וט"ו בשבט. ולענין ההפסקות שצריך לאכול ולהפסיק מבעוד יום מבטלים יום שיקבל בו ההפסקה ואין לחוש לזה מאחר שגם היום ההוא מקבלים תענית עוד היום גדול:

סעיף צב

אמנם ראיתי מאן דחש להכי ומפקפק שמא לא יהיו רצופים אם אוכל יום שמקבל הפסקה. ולכן אם אינו נוהג לאכול בליל משי"ק איזה דבר לסעודה ד' ואפילו פת הבאה בכסנין כי אינו סובל האכילה מכח סעודות שבת אז יכול לקבל ביום שבת קודש ולהפסיק סמוך לשקיעת החמה ודלא כמי שכתב איפכא:

סעיף צג

והיותר טוב להפסיק ביום ר״ח ויום ט״ו בשבט כי בזה לא יש פקפוק ואם חלין בשבת והוא נוהג בליל מוצאי ש״ק לעשות סעודה ד׳ כדת מה לעשות לא יבטלנה ח״ו אפי׳ שאינו אוכל אלא פת הבאה בכסנין כי היא מצוה רבה וחובה ויכול לעשות הפסקה א׳ מיום ב׳ של פ׳ שמות שיאכל יום א׳ ויפסיק בערב או שיעשנה יום ה׳ ויום הששי מפרשת ויחי והפסקה השנית יום שהוא רוצה לקבלה לא יאכל עד שאוכל סעודה המפסקת ונראה דגם בזה אין פקפוק ונחשבים התעניות רצופים ויותר טוב אם סמוך ר״ח אדר לקבלה בר״ח אדר והכל לפי מה שהוא אדם שאם הוא חלוש יש להקל:

סעיף צד

אך מה שנוהגים בערי איטליא להתענות בשובבי״ם ב׳ וה׳ לא עשו כלום לתקון זה רק נחשבים לתעניות בעלמא כמי שמתענה איזה תענית בשאר ימות השנה ומ״מ יתכן שאיזה תועלת יהי׳ לתקון זה ועוד כי בזה מתעוררים לישמר מחטא זה הרגיל ומצוי בעו״הר:

סעיף צה

ומה שנתחכמו קצת לקבל יום א׳ מבע״י שעה אחת ומתענים עד שעה א׳ בליל ג׳ ואומרים שזה נחשב כג׳ ימים לתשושי כח לא עשו כלום דבפרישא אתמר מפי הרב מהרח״ו זצ״ל שקבל מרבינו האר״י ז״ל שאפילו אם יתענה כיום כפור אינו נחשב אלא לתענית א׳ ומי עלה שמים או נגלה אליו אליהו ז״ל בקבע אחר רבינו האר״י זצ״ל לעשות פשר דבר בענינים העומדים ברומו של עולם ותקון בשמות ועולמות העליונים למעלה:

סעיף צו

והפסקת ג׳ ימים נחשבת למי׳ יום ויותר על כן לא נמצא בכתבי האר״י זצ״ל האמיתים. וענין הפסקות ו׳ ימים וחשבון כל יום ויום אומרים שהוא מהרמ״ע זצ״ל וכבר הרב החסיד בראשית חכמה זכר הפסקת ו׳ ימים אך לא בא חשבון תעניות העולים יום יום:

סעיף צז

אם לא עצר כח להשלים פ״ד תעניות לא ימנע מלהתענות מ׳ יום רצופי׳ כי הוא תיקון קרי פשוט לתקן מה שפגם בד׳ יודין דע״ב:

סעיף צח

כתבו גורי האר״י זצ״ל שעיקר תיקון השובבי״ם בשנה מעוברת ולכן מי שהוא תש כח ואינו יכול להתענות בכל שנה יתאמץ לשנה מעוברת לעשות תקון שובבי״ם:

סעיף צט

הזוכה לעשות תקון זה יזהר שבלילה שאוכל לא יאכל יותר מדאי שמא יבא לידי קרי ח״ו ומה יועיל בתקונו ותקונו קלקולו לכן יזהר למעט באכילה ולא תהיה מדברים המרגילים ויתודה ויבכה כשהולך לישן וביום בשעת הוידוי ויקיים חטאתי נגדי תמיד:

סעיף ק

יש שמחזרין להיות סנדק בימי השובבי״ם כי הוא מכלל תקוני פגם הברית ואוכלים בסעודת מצוה כי יום טוב שלו הוא אך יש לפקפק שמא לא יחשבו התעניות רצופים כיון שהוא גרם לזה אף שכוונתו לתקן וירא שמים ישתדל להיות סנדק אחר גמר התקון אמנם אם אבי הבן מאליו ומעצמו מכבדו להיות סנדק אפילו שיהי׳ באמצע שובבי״ם לא ידחה המצוה ליכול ולחדי כי שמים לו זכו ויו״ט שלו הוא ובלי ספק נחשבים התעניות רצופים כיון דאתיא לו ממילא ולא טוב לדחות המצוה ולא נכון לימנע מסעודת מצוה ובפרט אם נוהג להיות בסעודת מצוה כשהוא סנדק:

סעיף קא

א **סימן ז. דברים הבאים. כמה נאים להזהר מדרך חטאים:**

ב הרוצה להנצל מקרי לא יטמא ברית הלשון ובפרט מנבלות הפה ול״הר כי הלשון והמעור מכוונים ומי שפוגם בלשון ודאי יחטא במעור וזה אפשר רמז הפסוק אמרתי אשמרה דרכי דרך גבר מחטוא בלשוני:

סעיף קב

עוד יזהר מברכה לבטלה שידע ברכת הפרי וכיוצא שהוא אוכל ויברך בנחת ולא ידלג ה׳ או מלך העולם או איזה תיבה מנסח הברכה שאז יהי׳ ברכה לבטלה ואוכל בלא ברכה ואם אינו מדקדק חס ושלום בזה הוא גוזל לה׳ וכשם שבממון אסור גזל כל שהוא לכתחילה גם אות או תיבה מהברכ׳ בסוג גזל דאמרו רז״ל כל הנהנה מע״הז בלא ברכה כאלו גוזל להקב״ה אם כן בחסרון תיבה ואות הוי בסוג גזל והמון העם אומרים במקום

ה' אלהינו מלך העולם נאיילינו מליכולם ואוי לה לאותה בושה במקום רעדה להיות חרד בהזכרת ה' כמש"ה כל עצמותי תאמרנה ה' לא זו אשר לא שם לבו הגא מפיו יוצא עוד בה שפוגם בהזכרה ובמלכותו ח"ו ואוכל בלי ברכה וגם אם אומר ה' אלהינו מלך העולם כתקנו ובולע תיבה בברכה אפשר דבחסרון התיבה ההיא לא תחשב ברכה ואוכל בלא ברכה ומרעה אל רעה יצא שבא לידי קרי ועל הכל ענש יענש כאשר ישית עליו גדול העצה:

סעיף קג

מסורת היא שהמגלה סודות התורה לשאינם הגונים בא לידי קרי ואסמכוה אקרא סוד ה' ליריאיו וברית"ו להודיעם:

סעיף קד

מסורת היא שהרואה קרי וטובל ביום ההוא דוקא ומתודה כראוי נמחה המזיק של קרי:

סעיף קה

הנודר ואינו מקיים בא לידי קרי והוא בכלל מה שאמרו רז"ל בעון נדרים בני"ו מתים:

סעיף קו

מאכלים המרובים ושתיית יין בלילה פרצה קוראה לגנב וישתו וישקרו עמו זרע שקר:

סעיף קז

ישן יחידי בלילה בביתא דמיחדא משאר בתי הוא באחריות לבא לידי מקרה לילה:

סעיף קח

העצבות ובעל אנחה גורם ליטמא כי היא מדת פלונית כשמה ונותן לה יד לעשות בו תאותה כיון דהוא מסטרא דילה וסימנך עצ"ב מזריע זרע:

סעיף קט

המסתכל בצורת עכו"ם אינהו ואביזרייהו גורם דהסתכלותו מקלקלת הצורה ואפשר דהיינו דקרו לרבי מנחם בן סימאי בנן של קדושים דלא אסתכל בצורתא כי כל מקום קדושה שם גדר ערוה והיה נזהר מאד אף בצורתא דזוזא:

סעיף קי

השומע קול שיר שאינו של קדושה ומטמא אזניו אזן ששמעה תרש"ע ויבא לידי קרי ח"ו:

סעיף קיא

אם סביב למטתו יהיו כלים צואים עבי"ט ומהני' כלי מי רגלים בלי כיסוי כדחזי נותן מקום לשלוט בו ויכסוה"ו בבגד"ים ולו יחם לו:

סעיף קיב

אם יהיה סמוך למראשותיו מנעלים או מכנסים וכיוצא יגביר כחם להכשילו ח"ו:

סעיף קיג

אם יהיה עליו מפתחות ברזל וכיוצא יתן להם יד להחטיאו ח"ו:

סעיף קיד

אל יאמר אדם בראותו אזהרות אלו הן אני עובר כלן או מקצתן ובל יראה קרי דיש להשיב דאפשר שנעקרה הטיפה ויוצא דרך מ"ר או אפשר דכל זה ברוצה להפרד ואינו מהסט"א אבל אם כבר החזיקה בו בעונות גדולות אינה חוששת לפרוטרוט וקים ליה בדרבה ודברי רז"ל קדושים ונאמנים ולא יחטיאו השערה או שמא יש לו מצוה המגינה עליו לשעה:

סעיף קטו

א **סימן ח. מילי דמטמרין מועילים לשמירה. לו לעולם יטור זוהי נטיר"ה:**

ב יזהר לעסוק בתורה סמוך לשכיבה איזה שיעור גרסא במשניות או בספר זוהר הקדוש אשר קדושת התורה אשר למד בשכבו תנצור אותו:

סעיף קטז

יקרא ק"ש כהוגן תיבה בתיבה וסדר המתוקן מהאר"י זצ"ל:

סעיף קיז

בשכבו יהרהר בד״ת במה שלמד ביום או בלילה ואפי׳ הוא בעל מקרא לבד יהרהר בפסוקים הרגיל בהם ומתוך זה יישן וערבה שנתו:

סעיף קיח

יצייר דיוקנו של אביו נגד עיניו ויועיל לו ואתנח סימנא דשא מזריע זרע למינהו דש״א דיוקנו של אביו דין גרמא שיהא מזריע זרע למינהו בבת זוגו כמצותו ויוסף הצדיק ניצול במה שנראית לו דיוקנו של אביו כמ״ש רז״ל ואפשר שזהו רמז הפסוק ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם ר״ת ואין איש ודמות אביו יעקב נראה אל יוסף שם:

סעיף קיט

ישכב על צדו השמאלית וזה יועיל להכניע צד שמאל וגם ע״פי הרפואה הוא טוב בתחילת שכיבתו וכל קבל דנא אם ישכב על צד ימין הסט״א שמאל בעשותו ולו אח״ז לקרו״א לו:

סעיף קכ

ישכב עם ד׳ כנפות והציציות הני מיגנו לשומרו מחטוא וכבר נודע שרבינו האר״י זצ״ל לא הי׳ מסיר טלי׳ קטן אף בעת זיווגו:

סעיף קכא

כשהולך לישן יצייר שם המיוחד הויה ב״ה כאלו כתוב לפניו בכתב אשורי׳ גדולה וכתיב עיני תמיד אל ה׳ כי הוא יוציא מרשת רגלי׳:

סעיף קכב

כשהולך בדרך טוב לעשות טבעת כסף וחקוק עליו שמות הקדש ככתוב בספר קב הישר פ׳ ע׳ והטוב שיעשה כמין טס קטן של כסף דק ויחקוק השמות לארכו ושוב יכסהו בטסדק כסף כמותו וידביק שפתיו ועושהו כמין טבעת ולא יראו השמות החוצה וגם יעשנו צורף יהודי והוא טבול:

סעיף קכג

לומר פסוקים ולכוין שמות הק' לשמירה נראה שימנע מזה שלא יתגרו בו ובפרט כשישכח מלאומרם:

סעיף קכד

רבינו האר"י זצ"ל בליל טבילה עסק בתורה עד חצות ולא סמך לישן ולהתעורר בחצות פן יבא ח"ו לידי איזה דבר:

סעיף קכה

א **סימן ט. משום תקנת השבים. הני מלי בספר נכתבים:**

ב יען כי הגדיל לעשות ילדי פש"ע ירבה שפ"ע ר"ת שבת פיזר ענוה לכלה הפשע:

סעיף קכו

שמירת שבת בכל הפרטים ולענגו כפי כחו בכל זה יועיל לכפר חטאתיו כמש"ה אשרי אנוש יעשה זאת כו' שומר שבת וכך שנו רבותינו אפילו עע"ז כאנוש מוחלין לו ובשמירתו מיחד קב"ה ויתוקן אשר גרם להיות נרגן מפריד אלוף ח"ו:

סעיף קכז

פזור פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד ירבה בצדקה כפי כחו יום יום ולא יעבור יום א' שלא יתן צדקה אם מעט ואם הרבה ובזה מיחד שם המיוחד הויה ברוך הוא כמ"ש האר"י זצ"ל והוא תקון גדול להחיות נפשות אביונים ובזה יעלו ניצוצי קדושה אשר פיזר והוא רמז הפסוק פזר לומר אם פזר ניצוצי קדושה אם נתן לאביוני צדקת"ו עומדת לעד מתקן השכינה וזכות הצדקה עמדה ונשא"ת להגין עליו:

סעיף קכח

יהיה עניו באמת ובזה יהיה מרכבה לשכינה ויעלה עליו כאלו הקריב כל הקרבנות ותפלתו אינה נמאסת וממילא רווחא להשיב נדחיו וירבה שפע:

סעיף קכט

עוד יזהר לבכות כשמתודה ובפרט כשאומר שחתנו ז"ק כל עצמותיו יאחזמו רעד במרה איפקוד שבעים תמרים ומאה צערי':

סעיף קל

ילמד פושעי דרכיו יתברך וחטאים אליו ישובו והיה תמורת אשר פיזר ניצוצי הקדושה עתה יחבר נפש החוטאים אליו יתברך ואין קץ לשכר מזכי לחייבא כמו שכתבנו במ"א ובקונטריס מורה באצבע והאריכו הרבה בזוהר הקדוש ואתיא מכללא יתוקן אשר פגם בחטא זה ותשבת"ו הרמת"ה:

סעיף קלא

יזהר שלא לדבר בבית הכנסת אפילו אחר תפלה בשום אופן לכבוד השכינה השורה שם ויהיה תקון למה שפגם בכבודה:

סעיף קלב

יזהר לטרוח בלישת מצת מצוה בכח גדול וכן כשמקיים מצות גמילות חסדים לקבור מתים ולחפור קבר וכיוצא והזיעה שמזיע תועלת לחטא זה לתקן אשר פגם:

סעיף קלג

ישלים בכל יום צ' אמנים ד' קדושות י' קדישים ק' ברכות ר"ת צדיק והוא אחד מתיקוני צדי"ק יסו"ד עולם:

סעיף קלד

יטריח במחשבה ודיבור ומעשה לעשות שלום בין איש ובין אחיו בין איש לאשתו בפה רך מחמאה מתוק מדבש וירבה שלום ובו יהי' מתחיל שיהיה לו שלום בביתו ושלום עם מכיריו ואולי יזכה לעשות שלום בין יצ"הר ובין יצ"הט שיהפך הרע לטוב ויעשה שלום מתוך חומ"ר שבו מכלכל את הצור"ה ומלאכי שלום יצאו לקראתו ויהיה שלום במנוחתו:

סעיף קלה

ישתדל להיות ראשון בב"הכנ שחרית וערבית וכמה האריכו בזוהר תרומה דקל"א ההוא קדמאה דאשתכח בבי כנישתא קיימא בדרגא דצדיק עש"ב:

סעיף קלו

יתגבר לקנאת לכבוד ה' בכל כחו לאפרושי מאיסור במתק שפתים ונחת רוח וישתדל בכל כחו בזה ואין ספק אשר יש"א ביום ההוא ק"ו בעצמו להיות נקי מחטא זך כתית למאור וידבק ביוצרו:

סעיף קלז

לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה ותנן הכל לפי רוב המעשה וישתדל להרבות מצות בשמחה רבה ויתרחק מכל חטא אולי יזכה שיהיה רובו זכיות:

סעיף קלח

כבר שנינו ושלשנו על ענין הענוה והשפלות ישפיל עצמו כאזוב ויהי' שגורה בפיו תדיר משנ' רבי לויטס מאד מאד הוי שפל רוח:

סעיף קלט

יאהב צדקות להיות עושה ומעשה יתן ויתנו אחרי' וכתיב צדיק ה' צדקות אהב ויפייס העני:

סעיף קמ

ירוץ לדבר מצוה בין בלכתו לב"הכ ולבית המדרש בין בלכתו לעשות שלום או גמילות חסדים דכתיב בו ירוץ צדיק ונשגב וכשירוץ לא יהיה באופן שילעיגו עליו רק בדרך בינוני:

סעיף קמא

ישתדל להיות תוכו כברו ויתרחק מתחבולות ומרמות דכתיב מתהלך בתומו צדיק באופן שכל יודעיו יאמרו שהוא בר לבב:

סעיף קמב

לעולם ילמד סנגוריא על ישראל כלל ופרט יצדיק ישראל וילמוד עליהם זכות וגדעון נגלה עליו ה׳ בעבור שלמד סנגוריא על ישראל כמ״ש ז״ל:

סעיף קמג

א **סימן יוד. דברים המסוגלים לכפרה באפס דמי״ם כעשבי דדברא בכל עש״ב יהיה מותר ורפואת תעלה לחולי פצע וחבורה:**

ב כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו אפילו היה בו שמץ מינות מוחלין לו:

סעיף קמד

כל השומר שבת כהלכתו אפי׳ עכו״ם כאנוש מוחלין לו:

סעיף קמה

כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו ועיין בריש קונטריס מורה באצבע:

סעיף קמו

כל השומע אגדה מפי הדורש ועונה אמן יהא שמיה רבא מכפרין לו עונותיו:

סעיף קמז

כל האומר שירת הים בשמחה ובעצמו שיער כאלו הוא ניצול מהים ופרעה וחילו הם נטבעו ואמר שירה הנה משורר ששיע״ר כך מכפרים לו עונותיו:

סעיף קמח

כל הבוכה ומתאבל על אדם כשר מוחלין לו על כל עונותיו:

סעיף קמט

כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכולו שני מלאכי השרת אומרים לו וסר עונך וחטאתך תכופר:

סעיף קנ

יסורין ממרקין עונותיו של אדם ואם קבלם מאהבה יראה זרע יאריך ימים וחפץ ה' בידו יצלח ואפשר דהיסורין דין והוא מקבלם באהבה חסד ומתמתקין הדינין והיה שכרו בני חיי ומזוני דבמזלא תליין ובמ"א הארכתי בס"ד:

סעיף קנא

כל העוסק בסדר קרבנות כאילו הקריבם ומוחלין לו על כל עונותיו ומליצי יושר מלמדין עליו זכות בשמים:

סעיף קנב

כל העוסק בתורה לשמה עונותיו מתכפרין ורבו מעלותיו כמו שאמרו פרק קנין תורה:

סעיף קנג

כל המתעטף בציצית ומניח תפילין וקורא קריאת שמע ומתפלל מוחלין לו על כל עונותיו:

סעיף קנד

כל המצטער ובוכה ביה"כ כשקורין פרשת אחרי על אבודהון דצדיקיא קב"ה אכריז עליה וסר עונך:

סעיף קנה

כל מי שנעשה לו נס ואומר שירה בידוע שנמחלו עונותיו:

סעיף קנו

א נסח שירה קטנה מלוקטת ממקראי קדש למי שנעשה לו נס:

ב אשירה להי' בחיי אזמרה לאלהי בעודי: ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי: אשירה להי' כי גמל עלי: אשירה להי' כי גאה גאה: עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארוממנהו: מי כמוך באלים ה' מי כמוך נאדר בקדש נורא תהלות עושה פלא: ה' ימלוך לעולם ועד: ארחמך ה' חזקי ה' סלעי ומצודתי מפלטי אלי צורי אחסה בו מגיני וקרן ישעי משגבי: מהולל אקרא ה' ומאויבי אושע: הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה: ואני בהי' אעלוזה אגילה באלהי ישעי: אלהים ה' חילי

וישם רגלי כאילות ועל במותי ידריכני למנצח בנגינותי: ה' אלהי אתה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אומן: הודו להי כי טוב כי לעולם חסדו: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי:

סעיף קנז

כל הסגולות הנאמרות באמת הם מפניני רז"ל בש"ס ומדרשים וזוה"ק והחי יתן אל לבו להזדרז בהם כי בלא סיגופים ותעניות ומתן דמי"ם יתכפרו לו עונותיו ובלבד שיעשה הדברים כהלכתן וכמשפטן ביראה ואהבה לשם שמים:

סעיף קנח

א **סימן יא. הנהגות ישרות. נשים באות מאירות:**

ב ירגיל עצמו להיות ביישן כי הבושה מביאה לידי יראת חטא ושנינו עז פנים לגיהנם ובושת פנים לגן עדן והבושה א' משלשה סימני ישראל:

סעיף קנט

יתרחק ממדה אכזריות כי הוא מהסט"א ויהיה לבו רך ורחמן וכל המרחם מרחמין לו וידיעת ההפכים אחת היא וגם זו מסימני ישראל להיות רחמנים:

סעיף קס

יקבל כל אדם בסבר פנים יפות ואמר רבי טוביה המלבין שיניים לחברו יותר ממשקהו חלב שנאמר ולבן שיניים מחלב:

סעיף קסא

הדור מצוה שיהא שמח הרבה בעשייתה וכתבו ז"ל דנוטל שכר הרבה על עשייתה בשמחה יותר מהמצוה גופה ואפשר דנוטריקון שמחה הוא שמחת מצות חיוב הוא ויצדק מאד דרך המפרשים במאמר גדול הנהנה מיגיעו ששמח במצות דהשמחה לבד חוץ מגוף המצוה הוא גדול מירא שמים שעושה המצות דהשמחה גדולה מהמצוה:

סעיף קסב

יזהר ממחשבות רעות ואם בא לו מחשבה רעה יעביר יד ימינו על מצחו ג"פ וישתוק מעט ויכוין בשם קר"ע שט"ן:

סעיף קסג

מצוה שאין לה תובעין רדוף אחריה בלב שלם וטוב לך:

סעיף קסד

טוב להסתכל תמיד לשמים כי הוא מועיל ליראת שמים כמש"ה כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך כו' מה אנוש כו':

סעיף קסה

יחשוי תחילה מה שרוצה לדבר ויהיו פיו ולבו שוים ואז מקדש הפה הרומז לשכינה כביכול ורעדה יהיה לו כי הפה רומז לשכינה שפה גי' שכינה לשון גי' שכינה עם הכולל קול דבור רומז לקב"ה ויראה כמה פוגם השולח אמרתו אר"ש לא מטוהרה אוי לא אוי לנפשו אשר בדברו מעריב ערבים הלך חשכים:

סעיף קסו

מאהבה ר"ת מחניפין את הרשעים בעוה"ז ומותר להחניף גם אשתו משום שלום הבית רבו שילמדנו תורה תלמידו שילמד ממנו:

סעיף קסז

חייב לחבירו מנה ואין לו טוב שיפייסנו שימתין לו ולא ידחנו לך ושוב וכיוצא כי האמת יסוד בנין וכז"בי בת נשיא מדין:

סעיף קסח

לעולם יודה על האמת ולא יבוש אף מקטן שבקטנים ואמרו מודים דרבנן היינו שבחייהו:

סעיף קסט

מצוה רבה לדון לכף זכות אף אם נראה חובה יכריעהו לזכות ודע כי כפי הנהגתך עם ב"א כך יתנהגו בשמים עמך מדה כנגד מדה שיורד על פי מדותיו:

סעיף קע

על כל מצוה שחושב יאמר בלי נדר ועל דבר הרשות יאמר אם יגזור ה' ואם עשה והצליח או הרויח יאמר עשיתי או הרוחתי בחסדו יתברך ועזרתו:

סעיף קעא

אם ידעת בשורה טובה לחבירך מה"ר ימ"הרנה לו את בש"ר במדב"ר וחיתה נפשו בגללך כי המבשר טוב משיב הרו"ח וכל קבל דנא הזהר מלבשר בשורה רעה ואם ידעת דבר רע או שמועה רעה לא ישמע על פיך כי אתה גורם נזק גדול שהשומע יתעצב וימעט בעבודת ה' והעון תלוי בך וכתיב מוציא דבה הוא כסיל:

סעיף קעב

המספר שבח אדם בחכמה או עושר או בנים וכיוצא חייב לברכו שלא ישלוט בו עין הרע ואם נותן עין הרע בחבירו כן ינתן בו מלבד ענשו יעלה באשו:

סעיף קעג

אם יכעיסנו חבירו ישתוק ואם ידבר לו יהיה בקול רצוי ונמוך ויועיל שלא ישלוט גם בו כעס וזה תועלת בעת המחלוקה שלא יפרה וירבה ויהיה עקר שאינו מוליד ואמר כל העם ברוך שעקר"ו המקום יהיה בעזרו והיה אדירו:

סעיף קעד

אסור לשמוח בתקלת חבירו או במיעוט ידיעתו בתורה או בעבודת השי"ת:

סעיף קעה

המתלוצץ ושוחק במי שזהיר בעבודת ה' אוי לו כי דבר ה' בזה כוי ועוד שמא ימנע הצדיק מעבודתו ועוד כי מי שעדיין לא נתחנך בעבודה ועלה על לבו למלא את ידו נמנע מתוך השחוק ועוד שדומה ללסטים העומד בדרך והורג או מבזה המביא דורון למלך:

סעיף קעו

יתרחק מהכיעור ומהדומה לו ולא יביא עצמו לידי חשד ויחטיא רבי' שיספרו בגנותו ונשא הצעיר עליו את כל עונותם:

סעיף קעז

ונרגן מפריד אלוף כגון שאומר פי שדיבר כך כיון לרעה או לרמוז זה וכיוצא ופירשו ז"ל מפריד אלוף היינו מפריד אל מדת חסד מאלהים גימטריא פ"ו ומעורר הדינין ומסלק הרחמים וגחלים חותה על ראשו:

סעיף קעח

הפוגם פיו בדבר נבלה פוגם בנפשו ואפילו נחתם לו גזר דין של ע׳ שנה לטובה נהפך לרעה ומטמאין אותו בקרי או לבטלה ונדון במיתה עולמית ואין תפלתו נשמעת מ׳ יום ובהיכל נוגה ו׳ מלאכים עם רמ״ה כתות מנדין אותו למוציא לבטלה:

סעיף קעט

לא יוציא דבר מגונה מפיו והכתוב עקם כמה אותיות לומר אשר איננה טהורה כי האדם עלול לקבל טומאה והתורה אף שאינה מקבלה ולכך מזכרת טומאה כיונה התורה ללמד לאדם העלול לקבל שישנה דיבורו כל מה שיוכל:

סעיף קפ

ידרוש שלום כל אדם הכל לאתויי שונאו:

סעיף קפא

לא יכנה שם רע לחבירו שיורד לגהינם ואינו עולה:

סעיף קפב

יתרחק מהאונאה ובפרט מאונאת דברים ואונאת אשתו שדמעתה מצויה וכל השערים ננעלו חוץ משערי אונאה ונפרע ע״י הקב״ה כביכול והוא פרעון קשה וחזק מאד:

סעיף קפג

לא יקלל אשתו שהוא מקלל את עצמו כי היא פלגא דגופא וכן לא יקלל שום אדם כי הוא חלק אלוה כביכול ונמצא מגדף כלפי מעלה ח״ו:

סעיף קפד

יזהר להשיב שלום לעני כי אם אינו משיב אמרו רז״ל שהוא גוזלו דכתיב גזלת העני בבתיכם ופירשו ז״ל העני קרי עניה:

סעיף קפה

לא יתקוטט עם בני ביתו כי ע״י מריבה וקטטה בתוך ביתו זה עני קרא לסט״א לשבת בית ופוגם בשכינה כביכול:

סעיף קפו

המריבה בבית היולדת גורם סכנה לולד ובבית חתן וכלה גורם רעה ח״ו:

סעיף קפז

יזהר שלא יזרוק שום דבר בחמתו כי הוא תקרובת לע״ז וסט״א אומרת דא קרבנא לאקריב להו פלניא:

סעיף קפח

לא יקלל האדם את עצמו כי יש מלאכי חבלה הנקראים אוררי יום שעונים אמן ומעלין אותה אל הנחש למעלה כו׳ כמ״ש בזה״ק:

סעיף קפט

לא יפחיד לתינוק לומר כלב קח אותו וכיוצא כי סט״א נקרא בשמות כאלו והוי כנותן לו רשות לבוא לקחת התינוק ושמעתי מאדם גדול מעשה נורא בזה:

סעיף קצ

אוי לו ולנפשו העלובה לעושה מצות או נותן צדקות בשביל שיכבדוהו בני אדם והוא מאותם שאומרים נעשה לנו שם וכמו שהאריכו בזהר הקדוש ובתקונים:

סעיף קצא

לא יפתח פיו לשטן כי יש סכנה ובפי׳ אמרו בזוהר הקדוש דאפילו אם הוא הדיוט בזה דבריו עושין פירות ורעה תבא אליהם של שונאי ישראל:

סעיף קצב

אמרו רז״ל אומר מקצת שבחו בפניו וכלו שלא בפניו ואוי על הנוהגים לומר שבח שאין בו בפניו וגנותו שלא בפניו:

סעיף קצג

אמרו רז״ל גמירי אין יצ״הר שולט כלל במה שעינים אינן רואות ואמרו ז״ל אין לך דבר עומד בפני התאוה כעצימת העין:

סעיף קצד

כל המחליף בדבורו כאלו עובד ע"ז וילפי לה רבותי' מג"ש:

סעיף קצה

יזהר לפרוע שכר שכיר קודם תפלת מנחה ואפילו שיקח המעות בהלואה והרבה הקפיד רבינו האר"י זצ"ל על זה:

סעיף קצו

אשריו מי שיוכל להתענות על חטאתיו ורבו סגולות התענית ומהם כי הסט"א אין בה כח לידבק במי ששרוי בתענית:

סעיף קצז

על ידי תענית יבא לידי ענוה כי יכיר מה הוא האדם דבמניעת מעט פת יותש כחו:

סעיף קצח

השרוי בתענית אינו בא לידי נסיון כי הש"י רואה שהוא מנסה עצמו בתענית:

סעיף קצט

נקרא גבור הכובש את יצרו וראוי שתשרה עליו שכינה:

סעיף ר

אין לו מקטרג ותפלתו נשמעת:

סעיף רא

אם חייב יסורין הוא מראה שמקבלם מאהבה:

סעיף רב

יש מלאכים שאינם יכולים לעלות אלא בכח תעניות ב"א:

סעיף רג

הוא סוד הקרבן וחלבו ודמו החלו עולין לריח ניחוח כמו שהאריכו בזהר הקדוש פ' שמות:

סעיף רד

כל המעלות האלו ויותר מהמה שכתבו ז"ל כאשר תראה בס' אור צדיקים (כי משם ושאר ספרי מוסר ומרז"ל לקטתי פנינים בקונטריסי' אלו) היינו אם בתענית יפשפש במעשיו ויחזור בתשובה ויתענה לכפרה:

סעיף רה

כתבו ז"ל דאם יעבור אדם ח"ו אפילו עבירה קלה שבעולם כאלו כופר בעיקר דנראה דאינו מאמין שהקב"ה מלא כל הארץ כבודו שאם היה מאמין מי פתי אשר לפני המלך יעבור על גזרתו עכ"ד ובאמת דעל זה ידוו הדווים והרבה יש להאריך בזה ובעל נפש אל יוציא מחשבה זו מנגד עיניו ויעמיק בזה והיה לאיש צדיק ויום יום יוסיף בפרישות ודבקות בו יתברך ובתורתו:

סעיף רו

א **סימן יב. סדר התרת קללות. ושאר נסחי תפלות:**

ב מנהג החסידים בעה"ק ירושלם ת"ו שראיתי למעלת הרב שלום שרעבי זלה"ה ויחידי סגולה שלפני ראש השנה אחר התרת נדרים הרגילה בישראל לא רצו לקבל נזיפה ח"ו לא לפני ר"ה ולא לפני חדש אלול מטעם שאין אנו יודעים בדור יתום הזה אם אותם עשרה מתירין הנזיפה יהיו כדאים להתיר דלא אפשר לבקש גדולי הדור שיבאו להתיר וכיוצא ונמצא שהנזיפה ודאי וההתרה ספק ועוד מטעם שהנזוף מ' יום אין תפלתו עולה לשמים כמ"ש בזהר ולכן בחרו להתיר התרת קללות בלי קבלת נזיפה והתרה זו היו עושים אותה אף בשאר ימות השנה ולפעמים בערבי שבתות אך קודם ר"ה לא יעבור מלעשותה בעשרה וזו נסחה כאשר נהגו בתוספת קצת נפך בס"ד. יתקבצו יותר מעשרה ובכללם יהיו איזה ת"ח ויראי שמים ואם מאולי לא ימצאו שם עשרה סגי בשלשה יעמוד מתוך העדה א' ויאמר הריני מבקש ממעלתכם להתיר לי קללות ונזיפות ודברים אסורים ולבטל עין הרע הן וכיוצא בהן (ואם הם שנים או יותר יאמרו בלשון רבים ואז יאמרו העדה קדושה נכח פני המבקשים ההתרה בלשון הזה:)

ג מותרים יהיו כל קללות אלות ושמתות וחרמים נדויים וארורים ונזיפות וביטויים וכשפים וכל דברים רעים וכל חלומות רעים ופתרונות רעות ומסירת דין ופתחון פה לרעה וכל מיני דברים אסורים וכל מיני גזירות קשות ורעות וכל מיני עין הרע שהושמו עליך או על שום אחד מבני ביתך וכן קללות שקללו אתכם אחרים או שקללתם עצמכם בכל אופן שיהיה או שנתחייבתם שום קללה או ארור או חרם או נדוי או נזיפה או שום גזרה רעה באיזה צד ואופן שיהיה על הכל מעכשיו אנו מתירין ומבטלים הכל וכך אנו אומרים:

ד בצירוף וברשות קב"ה ושכינתיה ברשות ב"ד של מעלה וברשות ב"ד שלמטה וברשות תורתנו הק' וברשות סנהדרי גדולה וברשות סנהדרי קטנה מותרים לכם מותרים לכם מותרים לכם שרוים לכם שרוים לכם מחולים לכם מחולים לכם מחולים לכם אין כאן קללות אין כאן אלות אין כאן שמתות אין כאן ארורים אין כאן חרמים אין כאן נדויים אין כאן נזיפות אין כאן ביטויים אין כאן כשופים אין כאן חלומות רעים ופתרונות רעים אין כאן מסירת דין אין כאן פתחון פה לרעה אין כאן מחשבות זרות והרהורים רעים אין כאן גזירות קשות ורעות אין כאן עין הרע דאנשים אין כאן עין הרע דנשים ואין כאן עין הרע דשונאים ואוהבים כולם יהיו בטלים ומבוטלים וחשובים ככלי חרס הנשבר וכדבר שאין בו ממש וכל מיני עין הרע יוסרו מעליכם ומבתיכם ויושלכו למצולות ים ככתוב ולא ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב ה' מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרבך כאשר נשבע לאבותיך:

ה אנא ה' התמלא רחמים ויכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך ויתמתקו הדינים וזכור לנו עקידתו של יצחק אבינו ע"ה כאלו אפרו צבור ומונח על המזבח וחבט באפרו להצילנו לנו ולכל ישראל מכל רעה ותבטל מעלינו ומעל כל ישראל כל גזרות קשות ורעות בשם (קרע שטן) וכשם שמסכימים ומתירים לכם ב"ד שלמטה כך יסכימו ויתירו לכם ב"ד של מעלה וכל הקללות וחלומות רעות ופתרונות רעות ופתחון פה לרעה וכל מדות רעות כלם יתהפכו לכם לטובה ולברכה ככתוב ולא אבה ה' אלהיך לשמוע אל בלעם ויהפוך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך וכתיב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:

ו נסח מסירת מודעה. שנהגתי לומר לפני ר"ה:

ז הריני מוסר מודעה לפניכם שכל מחשבה רעה והרהור רע ורעותא דלבא אם יעלה בלבי ומוחי ובפרט בעת התפלה ותלמוד תורה באיזה צד ואופן שאינו לכבוד ורצון הבורא

יתברך מעכשיו אני מבטל אותן מחשבות והרהורים רעים ורעותא דלבא אשר הם נגד רצון קב"ה ביטול גמור כחרס הנשבר ומכ"ש אם אדבר איזה דבור רע ואסור מעכשיו יהיו הכל בטלים ומבוטלים ועתה אני מברר ומפרש באר הטיב ואני מגלה דעתי ורצוני בכל לבי כי רצוני ומאויי וכוונתי לעבוד את בוראינו אלהי אברהם אלהי יצחק וישראל עבודה שלמה עבודה תמה במחשבה ודבור ומעשה ביראה ואהבה ושמחה כדת מה לעשות וכל מחשבה דבור ומעשה שהם נגד רצונו יתברך מעכשיו בטלים ומבוטלים כי הם מצד יצר הרע והכל הבל באופן שכל עבודתינו להבורא יתי במחשבה ודיבור ומעשה הכל הוא לעשות נחת רוח לפניו דוקא בלי שום פניה כלל ועיקר והכל הוא לשם יחוד קוב"ה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו ליחד שם י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל לדעת ר' שמעון בן יוחאי ור' אלעזר בנו ולדעת רבינו יצחק לוריא אשכנזי המקום ברחמיו יעזרנו ע"ד כבוד שמו מעתה ועד עולם יהיו לרצון אמרי פי וכו':

ח נוסח תפלה שנהגתי לומר יום ר"ה לעת ערב אחר מי אל כמוך וגו' בסדר התשליך:

ט רבש"ע בהעלותנו על לבבנו קצורינו בעבודתך ובעסק תורתך הקדושה וקיום מצותיך כל עצמותינו יאחזמו רעד ונמס לבנו והיה למים מה נענה ומה נאמר כי הצר הצורר בחברת החומר העכור היו בעוכרנו גם אשו"ר נלוה עמם אסורים ולטושים בגליות קשים גלות הנפש והגוף האמנם גלוי וידוע לפניך שרצונינו לעשות רצוניך ולשקוד על דלתותיך כי טוב יום בחצריך מאלף בחרנו. ויראים וחרדים אנחנו מאימת דינך הקדוש על כן באנו אליך בכפיפת ראש ונמיכת קומה וחלישות חיל להזכיר ולעורר רחמיך:

י ויהי רצון מלפניך יי אוי"א אל עליון מוכתר בתליסר מכילן דרחמי שתהא שעה זו עת רצון לפניך ויהי עולה לפניך קריאת י"ג מדות של רחמים שבפסוקי מי אל כמוך המכוונים אל י"ג מדות אל רחום וחנון וגו' אשר קרינו לפניך כאלו השגנו כל הסודות וצרופי שמות הקדושים היוצאים מהם וזיווגי מדותיהם אשר אחד באחד יגשו להמתיק הדינים תקיפים ובכן תרחמנו ותשליך במצולות ים כל חטאתינו ואתה בטובך תעורר רחמיך ונהיה נקיים מכל טומאה וחלאה וזוהמא ויעלו כל ניצוצי הקדושה אשר נתפזרו ויתלבנו במדת טובך אתה אל ישועתינו נוצ"ר חס"ד לאלפי"ם וברוב רחמיך תתן לנו חיים ארוכים חיים של שלום חיים של טובה חיים של ברכה חיים של פרנסה טובה חיים של חלוץ עצמות חיים שיש בהם יראת חטא חיים שאין בהם בושה וכלימה חיים של עושר וכבוד לעבודתך חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת חטא חיים שתמלא משאלות

לבנו לטובה זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים כתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים וקרע רוע גזר דינינו ויקראו לפניך זכיותינו:

יא אל מלא רחמים יהמו נא רחמיך לקבל ברצון הכנעתנו והרהורי תשובה המתנוצצים בנו בשגם לבנו אטום סתום וחתום ולא אתנו יודע זוהי ביאה זוהי שיבה מה אנו ומה באנו לתקן. רב להושיע האר עינינו כאשר כגודל רחמיך הבטחתנו פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם וראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב ואין חונן ואין מרחם זולתך כי חנוניך הם חנונים ומרוחמיך הם מרוחמים כדכתיב וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם ובכן לב טהור ברא לנו אלהינו ורוח נכון חדש בקרבנו ורשפי התעוררות לבנו באהבתך ובתורתך יתמידו ויתרבו בלי הפסק עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך תחל שנה וברכותיה ותזכנו שיהא לבנו נכון ומסור בידינו ולא נכעוס ולא נכעיסך ותספיק בידינו להתרחק מכל המדות הרעות והאסורות ובפרט זכנו להתרחק מהגאוה והכעס וההקפדה וכל גבה לב ונהיה מיושבים בדעתינו ונכיר מיעוט ערכנו ונפשינו כעפר לכל תהיה ולא נתכעס ולא נקפיד ונהיה אוהבי שלום ומרבים שלום ובצל כנפיך נחסה ותזכנו להתרחק מליצנות ושקר וחנופה ולשון הרע ודיבור חול בשבת וכל דבר אסור ויהיה רוב דיבורנו בתורה ובסדר ואופן עבודתך עבודת הקדש ותאזרנו חיל לשמור לפינו מחסום מחטוא בלשוניו:

יב אב הרחמן תן בנו כח ובריאות ותזכנו להתרחק מתאות תענוגי והבלי העי"הז ונאכל לשובע נפשינו וכן בכל צרכנו יהיה כל מעשנו לשם שמים וזכנו להיות שמחים בעסק תורתך ומצותיך ולהיות בטחונינו בך תדיר ויהיה לנו לב שמח לעבודתך:

יג אנא מלך רחום וחנון הנשמה לך והגוף פעלך חוסה על עמלך ובכן יהמו רחמיך עלינו ותזכנו להשלים תקון נרי"ן בגלגול זה ולא נאבד חי"ו ותשפיע שפע קדוש על נרי"ן להתמיד בעבודתך ולעשות רצונך כרצונך כל ימי חיינו אנחנו וזרעינו וזרע זרעינו ותזכנו לעסוק בתורתך הקדושה לשמה ולכוין לאמיתה של תורה ותצילנו מכל טעות בהלכה ובהוראה ואל תצל מפינו דבר אמת לעולם ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה ומקיימי מצותיך ולא ימצא בנו ולא בזרעינו ולא בזרע זרעינו שום פגם ושום פסול ולא יתחלל שמך על ידינו חי"ו:

יד וראה כי עמך הגוי הגדול הזה זרע אהובך אברהם יצחק וישראל עבדיך בניך בני בחוניך ובגלותם ודלותם ושפלותם ולחצם ודוחקם זה כמה מאות שנים קוראים בשמך ומאמינים בך ובתורתך וכמה אלפים ורבבות מסרו עצמן להריגה ולשרפה על קדושת שמך נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם והתמלא רחמים על כל אחינו בית ישראל

הנפוצים בד' כנפות הארץ ובפרט על יושבי ארץ ישראל ועל יושבי העיר הזו ועל כל הקהל הקדוש הזה ותרחם עלינו ועליהם ותצילנו ותצילם מרעה ומרעב וממצור ומשבי ומביזה ומכל חטא ותשלח רפואה שלימה לכל חולי עמך ישראל אל נא רפא נא להם ותקיים בכל אחד מהם מקרא שכתוב ה' יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו והבריאים מעמך ישראל תתמיד בריאותם שלא יחלו ח"ו ותצילנו ותציל לכל ישראל מכל נזק ומכל צר ומסטין ומקטרג ומרוח רעה ומדקדוקי עניות ומכל מיני פורעניות המתרגשות בעולם ותפקוד בזרע של קיימא זרע קדש לכל חשוכי בנים והיושבות על המשבר תוציא אותן מאפילה לאורה ויצא הולד בשעה טובה ולא יארע שום צער ושום נזק לא ליולדות ולא לילדיהן ואל ימשול אסכרה ושדין ורוחין ולילין לכל ילדי עמך בית ישראל ותגדלם לתורתך ולמצותיך בחיי אביהם ואמם:

טו ובני ישראל עמך יורדי הים פצם ותצילם ממים רבים מיד בני נכר הצילם מטיט ואל יטבעו ינצלו משונאי' וממעמקי מים ובני ישראל הולכי ביבשה הדריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב והצילם מכף כל אויב ואורב בדרך וכל האסורים בכלא מעמך ישראל התר מאסריהם ותוציאם לרוחה ותשיב ליראתך כל האנוסים ביד גאים ותחון זכות אבות להוציא לאור משפטנו כתבינו בספר חיים למענך אלהים חיים והאר פניך על מקדשך השמם למען אדני או"א מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו שובה עלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך בנה ביתך כבתחלה כונן בית מקדשך על מכונו והראינו בבנינו ושמחנו בתקונו והשב שכינתך לתוכו והשב כהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירם ולזמרם והשב ישראל לנויהם ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן כי"ר:

טז כל כלי יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי ה' וצדקתם מאתי (ר"ת מצוה אהבה תודה יראה) נאם ה' לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. שיר למעלות ממעמקים כו':

יז סדר שנהגתי בהקפות שמחת תורה בישיבת מע' הישיש המשכיל הרופא המובהק הגביר נשא ורם איש חסד כמו"ה מיכאל פירירא די לאון נ"ע ובניו הגבירים עושי חסד המשכיל כמהר"ר גבריאל והנחמד כמו"ה יעקב יצ"ו אתה ה' תשמרם:

יח תחילה וראש יניחו ס"ת בתיבה ויהיה אצלו ירא שמים וידו אוחזת בס"ת כ"ז ההקפות כי כן קבלתי מהמקובל המופלא מהר"ש שרעבי זלה"ה שהיה מקפיד על זה ואני בעניי סדרתי תפלות אלו בס"ד.

יט וקודם ההקפות יאמר:

כ לשם יחוד קב"ה וכו' הנה אנחנו באים לקיים מנהג ישראל קדושים להקיף ז' הקפות דתיבה שבה הס"ת ולהרבות בשמחת התורה לתקן את שרשה במקום עליון ויה"ר מלפניך ה' או"א שבכח הקפות אלו תפול חומת ברזל המפסקת בינינו לבינך ונהיה מוקפים מתורה ומצות מבית ומחוץ ונדבק בך ובתורתך תמיד אנו וזרעינו וזרע זרעינו ויהי נועם כו':

כא אחר הקפה ראשונה יאמר:

כב שמע ישראל. ה' מלך ב"פ. יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך. קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך. וחסד ה' מעולם ועד עולם על יריאיו וצדקתו לבני בנים. אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה:

כג יהר"מ יְהֹוָה או"א אב הרחמן שבזכות הקפה ראשונה שהקפנו לתיבה בשמחת תורתך הרומזת לחסד יהי חסדך ה' עלינו ותזכנו לעבדך ביראה ואהבה ותהיה אהבתך תקועה בלבנו תמיד כל ימי חיינו ותהיה יראתך תמיד על פנינו לבלתי נחטא ובכל מדה ומדה שתמדוד לנו נודה לך במאד מאד ותזכנו להשכיל להיטיב ולגמול חסד בכל כחנו בגופנו וממוננו בלב שלם ויהיו כל מעשנו לשמך ולזכרך תאות נפש ותזכנו להתרחק מהקנאה ואכזריות וכעס ולקנות מדת החסד בקנין גמור ולמען תורתך הקדושה הנתנת בימין ולמען אברהם אוהבך איש החסד תמלא משאלות לבנו לטובה יודע לעיני הכל טובך וחסדך עמנו (פ' ר"ת חסד) חסדי ה' עולם אשירה לדור ודור אודיע אמונתך בפי. סתרי ומגיני אתה לדברך יחלתי. דרכיך ה' הודיעני אורחותיך למדני. יהיו לרצון כו':

כד אחר הקפה שנית יאמר:

כה שמע ישראל. ה' מלך ב"פ. עוררה את גבורתך ולכה לישועתה לנו. לך זרוע עם גבורה תעז ידך תרום ימינך. עתה ידעתי כי הושיע ה' משיחו יענהו משמי קדשו בגבורת ישע ימינו. קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא:

כו יהר"מ יְהֹוָה או"א שבזכות הקפה הזאת השניה הרומזת לגבורה תזכנו להתגבר על יצרנו ותן בנו כח לכבוש תאותינו הגופניות ולמען יצחק עקידך נאזר בגבורה עוררה את גבורתך ולכה לישועתה לנו וכמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו לעשות רצונך בלב שלם כן יכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך ותתנהג עמנו ה' אלהינו במדת החסד ותכנס לנו לפנים משורת הדין ובטובך. הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומנחלתך ותבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות ותגזור עלינו גזירות טובות כרב רחמיך (ר"ת גבורה) גם מזדים חשך עבדך אל ימשלו בי אז איתם. באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו. ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור

ודור נספר תהלתך. רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף יושב הכרובים הופיעה. הורני ה' דרכך אהלך באמתך יחד לבבי ליראה את שמך. יי"לר כו':

כז **אחר הקפה שלישית:**

כח שמע. ה' מלך ב"פ. כי תפארת עוזמו אתה וברצונך תרום קרנינו. תתן לראשך לוית חן עטרת תפארת תמגנך. ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה לשם ולתפארת ולהיותך עם קדוש לה' אלהיך כאשר דבר. נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם:

כט יהר"מ יהוה אוי"א שבזכות הקפה שלישית הרומזת לתפארת תזכנו להיות מעבדיך הנאמר עליהם ישראל אשר בך אתפא"ר ותזכנו לעסוק בתורתך הק' תורת אמת ותהיה כל מגמתינו לבקש האמת ותחננו למען דעת אמיתיות דיני התורה ותזכנו להתרחק מהשקר והכזב וכל פינות שנפנה יהיו על דבר אמת ובזכות תורת אמת וזכות יעקב אבינו החתום בתפארת מדת אמת וכתיב תתן אמת ליעקב תעננו ותעשה בקשתינו ונקראה ירושלם עיר האמת על כן נקוה לך ה' אלהינו לראות מהרה בתפארת עוזך (ר"ת תפארת) תקרב רנתי לפניך ה' כדברך הביננו. פעמי הכן באמרתך ואל תשלט בי כל און. אשרי אדם עז לו בך מסילות בלבבם. רחמיך רבים ה' כמשפטיך חייני. תהלת ה' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד. יהיו לרצון כו':

ל **אחר הקפה רביעית:**

לא שמע. ה' מלך ב"פ. ה' אלהים צבאות השיבנו האר פניך ונושעה. תודיעני ארח חיים שובע שמחות את פניך נעימות בימינך נצח. ברכם טהרם רחמי צדקתך תמיד גומלם:

לב יהר"מ יְהִוהִ אוי"א אל מלא רחמים שתעשה למען זכות הקפה ד' הרומזת למדת נצח ברחמיך הרבים אל יעזבנו נצח סלה ועד ונשמחה ונראה נעימות בימינך נצח ותזכנו לכל הבטחות ונחמות שהבטחתנו ע"י נביאך הק' וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם ותחזקנו ותא"מצנו לנצח ותנצח אויבינו ותסתום ותחסום פי כל המקטריגים עלינו ולמען זכות משה רעיא מהימנא החתום במדת הנצח תאיר עינינו בתורתך ואחרי מצותיך תרדוף נפשנו ותגאלנו גאולת עולם מגלות החל הזה בזכות משה רעיא מהימנא ותבנה בית המקדש במהרה בימינו וקול בן לוי תסוב על שיר"ה ונבל"ה עמו כנור נעים עם נבל לנצח על מלאכת בית ה' (ר"ת נצח) נודע ביהודה אלהים בישראל גדול שמו. צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. חנני ה' כי אליך אקרא כל היום. יהיו לרצון וגו':

לג **אחר הקפה חמשית:**

לד שמע ישראל. ה' מלך ב' פעמים. ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים. גדול כבודו בישועתך הוד והדר תשוה עליו. חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך:

לה יהר"מ יְהֹוָה אוי"א שתעשה למען רחמיך ולמען הקפה חמישית הדומות להוד ותזכנו שלא נלך בעצת רשעים ולא נהיה מהולכי רכיל ולמען זכות אהרן קדוש ה' החתום במדת הוי"ד לטובה תזכנו לרדוף שלום ולבקש שלום ולשום שלום ולהרבות שלום בעולם ולמעבד עובדא דאהרן ותשים שלום בינינו ותברכנו לחיים טובים ולשלום ובא לציון גואל גדול כבודו בישועתך הוד והדר תשוה עליו במהרה בימינו (ר"ת הוי"ד) השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו. ויהי ה' לי למשגב ואלהי לצור מחסי. דרך מצותיך ארוץ כי תרחיב לבי. יהיו לרצון וגו':

לו אחר הקפה ששית:

לז שמע ישראל. ה' מלך ב' פעמים. צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו. יצאת לישע עמך לישע את משיחך. מחצת ראש מבית רשע עדות יסוד עד צואר סלה. יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדושתך:

לח יהר"מ יוּ הוּ וּוּ הוּ אוי"א שתעשה למען רחמיך ולמען זכות הקפה הששית הרומזת ליסוד ותצילנו מכל חטא ועון והרהור הרע ואתה בטובך הגדול תלקט אשר פזרנו ותיחד אשר הפרדנו ותתקן אשר עותנו ותוציא לאור כל הניצוצות של קדושה אשר נטמעו בין הקליפות חיל בלע ויקיאנו מבטנו יורישנו אל ותזכנו לשמור עצמנו ודרכנו מכל חטא ולא ימצא בנו ובזרענו שום פגם ויהיה כל זרענו זרע קודש ובזכות יוסף צדיקך החתום במדת היסוד תרחם עלינו אל שדי יסד יסוד ציון תרוממנה קרנות צדיק ובזכות יוסף יוסיף ה' שנית ידו ויגאלנו גאולת עולם במהרה בימינו (ר"ת יסוד) ישא ברכה מאת ה' וצדקה מאלהי ישעו. סור מדע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו. והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח. דרכי ספרתי ותענני למדני חקיך. יהיו לרצון כוי':

לט אחר הקפה שביעית:

מ שמע ישראל. ה' מלך ב"פ. כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד לכל קוראיך. מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור. לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש. שועתינו קבל ושמע צעקתינו יודע תעלומות:

מא יהר"מ יְהוָֹה אוי"א אל מלא רחמים שתעשה למען רחמיך ובזכות הקפה שביעית הרומזת למלכות ותגלה ותראה מלכותך עלינו מהרה ומלוך על כל העולם כלו בכבודך והיתה להי' המלוכה והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד ועשה למען דוד המלך ע"ה החתום במדת מלכות ותשרה שכינתך עלינו יהי ה' אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו (ר"ת מלכות) מהולל אקרא ה' ומן אויבי אושע. לעולם ה' דברך נצב בשמים. כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה. ואני כזית רענן בבית אלהים בטחתי בחסד אלהים עולם ועד. תאות ענוים שמעת ה' תכין לבם תקשיב אזנך:

מב **עוד אני מדבר בתפלה אחר הזי' הקפות:**

מג רבונו של עולם הנה אנחנו באים ביראה ואהבה ושמחה רבה להודות לך על אשר קדשתנו במצותיך ובחרת בנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ותתן לנו את תורתך הקדושה תורה שבכתב ותורה שב"פ וקרבתנו לעבודתך מה אנו מה חיינו אשר עשית עמנו חסדים גדולים רבים ועצומים כאלה ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך. אמנם גדול צערינו בהעלתינו על לבנינו כל אשר נתרשלנו מלעסוק בתורתך הקדושה וכל אשר פגמנו בלימודינו הן מצד לימוד להתגדל הן מצד שלא למדנו בקדושה ויראה כדת מה לעשות והן שלא טרחנו להבין דבר על בוריו מיצוי הדין ועומק ההלכה והן אשר קטפנו מלוח עלי שיח והן אשר לא תמכנו וחזקנו ברכי רבנן דשלהי ולא אמצנו ברכים כושלות וכזאת וכזאת פגמנו בכ"ב אותיות תורתך וטעינו בלימוד ובהוראה ולא נהגנו בטכסיס תלמיד חכם ועוד אחרת אשר נפלו ניצוצי תורתינו ומצותינו לבורות נשברים וישב ממנו שבי:

מד על הכל בושנו ונכלמנו ובמסתרים תבכה נפשנו יראה ורעד יבא בנו ותכסנו פלצות והן עתה בבושת פנים אנו שבים ומתחרטים ואנו רוצים לעשות רצונך כרצונך ויהר"מ ה' אוי"א אל רחום וחנון הטוב והמטיב שתקבל כונתנו כי אתה בוחן לבות וידעת שרצונינו לעשות רצונך ולעסוק בתורתך הקדושה כדת מה לעשות ואתה הבטחתנו ע"י עבדיך חכמי ישראל הבא ליטהר מסייעין אותו ובכן יהמו נא רחמיך וראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב ואויר ארץ העמים וביטול הטהרה ותוקף גלות גוף ונפש הן הנה היו בעכרנו כי גבר אויב יצרנו הרע ועשה אשר זמם להדיחנו מתורתך ומעבודתך:

מה ובכן אין לנו גואל ומושיע בלתך הנשמה לך והגוף פעלך חוסה על עמלך ובכח שבע הקפות שהקפנו לתיבה שבה ספר התורה ושמחנו לכבוד תורתך תתמלא רחמים עלינו והשיבנו אבינו לתורתך וקרבינו מלכנו לעבודתך ויתמתקו הדינים ויכבשו רחמיך את

כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך ותוציא לאור כל ניצוצי תורתינו ומצותינו וישוב הכל לאיתנו ולא ידח ממנו נדח ותזכנו לעסוק בתורה לשמה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולהוציא לאור כל חלקי פרדס תורתנו השייכים לנפשנו רוחנו ונשמתנו ותחננו מאתך חכמה ובינה ודעת לחדש חידושים רבים אמיתיים בפרדס תורתך הקדושה וקושיות והויות וישובים אמתיים וחידושי דינים לאמיתה של תורה וברוב רחמיך תזכנו לזרע קדש בנים חכמים וחסידים זרע אנשים ובריא מזלייהו ולא ימצא בנו ולא בזרעינו שום פגם ושום פיסול ואתה ברוב רחמיך תתן בנו כח ובריאות ויכולת מספיק וחוזק ואומץ באברינו וגידנו וגופינו לעמוד על המשמר ולא יארע לנו שום מיחוש ושום כאב ונהיה שמחים וטובים ובריאים לעבודתך ותצילנו מכל רע:

מו או״א מלוך על כל העולם כלו בכבודך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך וידע כל (עשיה) פעול כי אתה פעלתו ויבין כל (יצירה) יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר (בריאה) נשמה באפו ה׳ אלהי (אצילות) ישראל מלך ומלכותו בכל משלה קדשנו במצותיך ושים חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמח נפשנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת ואל תדיחנו מפני שום נברא שבעולם ותאריך ימינו בטוב ושנותינו בנעימים ומלא שנותינו שמנים שנה אורך ימים ושנות חיים תוסיף לנו לעבודתך ובצל כנפיך תסתירנו ותצילנו לנו ולכל בני ביתנו מכל גזרות קשות ורעות ותחדש עלינו שנה טובה ונהיה שקטים ושאננים דשנים ורעננים לעבודתך וליראתך כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. יהי חסדך ה׳ עלינו כאשר יחלנו לך. הראנו ה׳ חסדך וישעך תתן לנו. ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה לה׳ כי גמל עלי. הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה ה׳ ויהי לי לישועה:

סעיף רז

כל מי שיש לו צרה או חולי יסדר תפלה להתפלל לפני ה׳ בכונה ואם אינו בקי כל כך בלה״ק יתפלל בלשון שהוא בקי בו וכן כל יום יתפלל על התמדת הבריאות לעבודתו ושינצל מיצ״הר ומכל חטא ושלא ימצא פסול בזרעו ושיוכל להדריך בניו לעבודת ה׳ ולעסוק בתורתו הק׳:

סעיף רח

א סימן יג. התעוררות ותוכחות. מוסר מעי״ר לקט שיחה בארי״ש נכוחות:

ב החי יתן אל לבו ומחשבתו דבר מראשיתו תחלת יצירתו והוייתו ומהותו ואיכותו שבתו וקימתו שבטו ומשענתו מיום היותו מה חובתו לעבוד עבודתו בגופו ונשמתו ליוצר הכל אין חקר לתבונתו ואין פוט"ר אותו ובכן חרדה ילבש וכל עצמותיו יאחזמו רעד כי לא נברא כי אם לעבוד את בוראו רק כי א"א לגוף בלי מחיה ומזון וכסוי למלבש וכיוצא מצרכי הגוף ומותר להתעסק לבקש מחייתו אך לא נברא ליגע להעשיר וכל היום והלילה עד חצות טרוד בפועליו ועסקיו וסחורותיו כי עיקר מה שנברא הוא לעבוד בוראו אלא שהוא יתברך חפץ למען צדקו שישתדל להחיות הגוף כי מבלעדי זה אי אפשר לעבוד עבודת עבד ומאחר שכן איך יעשה הטפל עיקר והעיקר טפל כי כל ימיו ושנותיו יוציא בעמלו אשר עמל במשא ומתן וטיולים וכיוצא אשר לא נברא לזה והוא הטפל והעיקר שנברא לתורה ומצות וסדר עבודה ישליך אדם אחר גיוו ואדם לא זכר מתורה ומצות כלל כאלו כל מה שנברא וטרח כביכול ביצירתו ואשר הוא משפיע לו חיים תדיר הוא בעבור שישא ויתן ויטייל וזהו דבר שאין השכל מקבלו כלל כי כל אשר יחכם במו"מ ויהיה חריף גדול ובקי בסחורות וחילופיהן ושינוייהן אין בזה שום עבודה לבורא יתי וזה כל פרי הסחורות וכל הטורח הזה לאסוף הון ועושר ולהיות לו שם על פני חוץ כי הוא סוחר גדול ודעתו רחבה האם בזה יקנה שלימות לנפשו האם כל אשר השיגה ידו לעשות חיל ירחיב פיו וימלא בטנו מכסף וזהב ומרגליות האם יצבור כעפר כסף לכסות גופו בקבר ועפרות זהב לו ומה תועלת יהיה לו להניח בתים מלאים כל טוב שיתעדנו בהם אחרים שונאיו או אוהביו והוא בעולם האמת יהיה עני ואביון רעב וצמא בערום וחוסר כל ומדיו קרועים ולא די לו צער תמידי כי אז יכיר באמת שכילה ימיו ושניו להבל וריק אלא אפשר שממונו יפול ביד שונאי ה' וישתמשו בממונו להכעיס ח"ו לבורא יתברך ועל כל עבירה שעושים בממונו יוסיפו לענותו וכדי בזיון וקצף אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלימה:

ג והתימה על בני אדם קולעים אל השערה וחריפים מאד במשא ומתן ובקיאים מאד ברמאות איך לא ירגישו במרמת יצרם כלל אשר בור כרה ויחפרהו להורידם לבאר שחת וטח מראות עיניהם מהשכיל לבותם:

ד הלא טוב לתת אל לבם בכל כ"ד שעות של יום ולילה כמה שעות יתעסקו בעבודתו יתי כי אפשר שבין ג' תפלות וקצת מזמורים לא יעלה שתי שעות וכמה יגיע לאדם בושה וכלימה כאשר יעמיק בזה אם אמר יאמר העבד את פני האדון איני יכול לעובדך כי אם ב' שעות והיה הנשאר כ"ב שעות בכל יום אני רוצה לעשות בהן רצוני ועל זה ידוו הדווים ויקח האדם מוסר מעבדו ומשרתו ופועליו אם לא ישמור לעשות כל היום או

רובו מלאכתו ועבודתו מפיו לפידים יהלוכו ומשנה קצ"ף יסתיר פניו ויתן בהם עיניו כברקים ירוצצו הן יתן בקולו אמר"ם המאררים מדוע לא כליתם חקכם חי וחי אם כה תוסיפו והיה כזה יום מחר ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתכם ומה יענה ליום פקודה כאשר ישאלוהו איה איפא מספר ימיך וכיצד סדר משנה אשר קרית ושנית בימי חלדך בואו חשבון כמה שעות ביום ולילה היית עובד בוראך מה ידבר ומה יצטדק כי אש יצאה מחשבון הלא יודע בעצמו כי תמיד נתמלא רוגזו על משרתו ואם ככה יעשה לאיש ברעהו כי עבדו משרתו אין לו עליו אלא מעט מזונות או ממון בצרות עין מה יעשה לאדם אשר לא עבד את בוראו הנותן לו חיים ועושר וכבוד ולכבודו בראו ולא עבד כי אם שתי שעות ביום וגם אלו אם תדקדק הם שתים שלא כהלכתן וכמה חטאות עשה בתוך תפלתו וכיוצא והגורם לכל זה הוא ביטול תורה כי אז יעשן בעשנן של אלו הסברות בלות ומטולאות ויקבע בלבו עסקי העולם ותאותיו וכל שכיות החמדה ויוציא כל ימיו בעבודת יצר הרע ולא ירגיש כי קצר ועצור עצר בעבודת יוצרו כי יצר סמוך אחז שמורות עיניו כאין מבין על מה בא לעולם ותמיד נגוע ומוכה בחלאה זוהמת החומר העכור באופן שמי שאינו עוסק בתורה או קובע עתים לתורה אין ספק שהוא נמסר ביד יצרו ויום יום הולך וחוטא ומשתרש בחטא עד אשר יתעורר ויחזיק בהתעוררות לשוב אל ה' ולעסוק בתורה לשמה ובאמצעות התורה יעלה בידינו לשוב בתשובה וכך תקנו רז"ל השיבנו אבינו לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה כי עיקר ותחילת הכל לקבל עליו עול תורה כל אחד כפי ערכו וכבר הארכנו בזה בעניותנו במקומות אחרים בס"ד:

סעיף רט

א מאד יכנע האדם להתבונן במה שפי' מוהר"ם קורדובירו בי"ג מדות בס' תומר דבורה ובקצור נזכיר פה ריש מילין ב' גרגרי' מי אל חסד כמש"ה חסד אל כל היום וגם אל לשון תוקף וחוזק כמו ואת אילי הארץ לקח וידוע כי אין שום דבר נסתר מהשגחתו ועוד אין רגע שלא יהי' האדם ניזון ומתקיים מכח עליון המשפיע עליו והרי תמצא שלא חטא אדם כנגדו שלא יהא הוא יתברך כביכול באותו רגע משפיע לו חיים לחיות ולנוע אבריו ועם היות שהאדם חוטא בכח ההוא המשפיעו לא מנעו ממנו כלל אלא סובל כביכול עלבון כזה שיהיה משפיע בו כחו ותנועת אבריו והאדם מוציא כחו ותנועת אבריו בעת ורגע שהוא נשפע מה' לעבוד תורתו ומצותיו ובכחו היה לאסוף שפעו ולפסוק חיותו

באותו רגע והיה מת והוא סובל כביכול וז"ש מי אל כמוך תקיף ובעל היכולת ועכ"ז מי אל רב חסד להשפיע חיים ברגע שהאדם חוטא:

ב וכמה יזדעזע הבעל נפש בקל זיע סגיא לחשוב בזה כי יאמר איך ישתמש בשפע וחיות המשפיע לו הבורא יתי לחטוא בו ולנוע איבריו לעשות רצון יצרו שלא כרצון יוצרו וכזאת וכזאת איך ישתמש בכח הדברי אשר נתן לו יתברך לדבר לשון הרע וכל דבר איסור וישתמש במתנה גדולה שנתן לו יתברך והבדילו מהבהמות להכעיסו ח"ו בה בדבריו האסורים וכל פה דובר דברים רעים וחטאים אוי ואבוי וכבר הארכנו בזה בדרושים בס"ד ושם הבאתי אשר ישא משלו הרב בינה לעתים בענין זה:

סעיף רי

א נושא עון זה ענין גדול על הקודם שאין עבירה שיעשה האדם שלא יברא משחית כמ"ש רבותינו עשה עבירה אחת קנה לו קטיגור א' ואותו קטיגור עומד לפני הקב"ה ואומר פי עשאני ואין לך בריה שתתקיים בעולם אלא בשפעו של הקב"ה והמשחית עומד לפניו ובמה יתקיים והדין נותן שיאמר הקב"ה איני זן משחיתים אשר עשו להכעיסני ילך אצל מי שעשאו ויתפרנס ממנו והיה המשחית תכף נוטל נשמתו וכביכול אין הקב"ה עושה כן אלא נושא עון וסובל אותו וכמו שהוא זן את העולם כלו זן ומפרנס המשחית ההוא ומאריך אפו אולי ישוב החוטא ובתשובתו וסיגופיו יבוטל המשחית:

ב והוא דבר המבהיל הרעיון למי שיש לו לב שהחוטא מזקיק לו יתי כביכול לזון המשחית אשר נעשה להכעיסו ולא יסבלהו השכל כמה מהגנות והשטות לחוטא ובאמת אם יעמיק האדם בזה קטרי חרצי משתיירין ואחזה רעדה עצמותיו עד היכן מגיע סכלותו ופתיותו להתפתות מיצרו ואתה תחזה להרי ז"ל הפליא עצה בספר הקדוש ואשרי אדם שומע לשקוד על דלתותיו:

סעיף ריא

הרא"ש בהנהגותיו הכי אמר רב מטתך בדמעה תשחה ויבהלוך רעיונך מידי זכרה חרדת ר"י בן זכאי וקושטא קאי דמתרע כולי גופא פשט המאמר פי תפלת השחר שריב"ז הי' בוכה ואומר שתי דרכים לפני א' לג"ע וא' לגהינם ואיני יודע באיזה דרך כו' וריב"ז אמרו עליו פי הישן שלא הניח מקרא משנה ותלמוד ומעשה בראשית ומעשה מרכבה כו' ועליו נאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא ושמנים תלמידים כו' ואמרו פי אין דורשין דגילו לו שהוא ותלמידיו מזומני לכת שלישית ואחר כל השבח הזה חרד

חרדה גדולה והגם דהמפרשים פירשו בזה מ"מ לכל הדברות תסמר שערת בשר אדם כשיתן לבו אי' מריבוא ממעלת ר"י בן זכאי ורוב פחיתותו ובפרט בדור יתום כזה:

סעיף ריב

הגם הלום אמרו רז"ל והביאו מהרח"ו זצ"ל בס' דרך חיים כ"י כשנפטר האדם המלאכים המלוי' הנשמה מניחין אותה במקום שיש ל"ב אלף רבבות נתיבות וכלם נקראים מוקשי מות דרכי שאול ובכל נתיב אש אכלה ויש שם מזיק כדמות כלב וכשהנפש רוצה להכנס לאיזה נתיב הכלב צועק ומלאכי חבלה והמזיקין באין ותופסין הנפש וקולעין אותה לגהינם ודוד המע"ה אמר על זה הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי ובין אותם הדרכים יש דרך אחד ששמו ארח חיים שנאמר ארח חיים למעלה למשכיל והוא חשך בתחילתו ואח"כ כלו אור שנאמר וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום וכל שאר נתיבות חוץ מזה תחילתן וסופן אש אוכלה וחשך ואפלה וכלם הולכים עד גהינם עכ"ל וכשיצייר האדם בדעתו ענין זה יזדעזע ויותש כחו וימהר לשוב לה':

סעיף ריג

א מה יתאונן אדם חי כמה יבכה וידאג על חטאתיו כאשר ישים בין עיניו מה פעל ומה עשה ומה הגיע אליו ולאחרים ולכל העליונים ותחתונים בעונותיו מה הגיע אליו אשר נשמת שדי חלק אלוה ממעל חיללה וטימאה וגופו במקום שהיה משכן קדוש לשרות עליו שכינה נעשה משכן לסט"א ואבריו נתגדלו בטומאה סורו טמא קראו למו וכרוזא קרי בחיל זה האיש מרגיז ומורד במלכו של עולם וכל השומע ממלאכי עליון וכיוצא בעל כנפים ועוף השמים מקללין אותו ואפשר יצא הגזירה עליו מיתת בניו קטנים שהם כגופו ורבים מכאובים בעורו ובשרו ואף בית גרמ"ו ואם יצליח בעשרו הוא לרעתו ולטורדו על פניו להאבידו ואם רוע מזלו גרם שהעולם חציו זכאי וחציו חייב והוא עשה עבירה והכריע העולם לחובה ועי"ז נגזר מיתה ורעב ועצר את השמים ולא יהיה מטר אז נפרעין ממנו על מות ישרים ועל צערן של עניים על דברי הבצורות וכל צער מכל עני ועני וילדיו קובעין עליו עונשין להכאיב נפשו וגם הבהמות לוקין בשבילו כי לא ימצאו עשב בשדה למרעיתם והיו העטופים ברעב ונהר יחרב ויבש וכל שרים ומלאכים הממונים על הנהרות ועשבים כמש"ה אם תשים משטרו בארץ כלם בטלים גדול צערם כמ"ש ר' פנחס בן יאיר פ"ק דחולין גוזרני שלא יעברו בך מים לעולם אלמלא צער גדול הוא גם לשרים למלאכים הממונים להנהיג העולם ברחמים כשח"ו נגזר דין קשה גדול

צערם צפד אורם ונירם גם כמה שוערים ומלאכים הממונים לקבל התפלות מתיש כחן כי אין התפלות נשמעות ויש להם עלבון גדול כמה פגם עושה החוטא בהיכלות ומלאכים ומדות ועולמות ח"ו והנשמה ממקום מחצבה כשנשתלשלה משם ולמטה בכל ספירה ובכל עולם נשאר שרשה ודיוקנה שם וכשחוטא פוגם כל אותם שרשי נשמתו ונסתמים הצנורות ואין מימי ההשפעה נוזלים:

ב ויותר מזה ראה תראה להרב הקדוי מהר"א גלאנטי בקול בוכים כמה פגמים פועל סד"ק החוטא וגם הרב הקדוש בעל ראשית חכמה בריש ס' תוצאות חיים הוא היה מונה כמה פוגם החוטא עש"ב וזה פירש הרב מהר"א גלאנטי שזש"ה נחפשי דרכינו אותם הדרכים ושרשי נשמתינו המשורשות בעולמות העליונים שהם נעשים דרכים ומסילות לעלות נחפש העונות שפגמנו בהם שם לטהר אותם וכיצד נחפשם על דרך החקירה לידע עבירה זו פוגמת במדה זו וכיוצא ונשוב עד ה' שלא יהיו עונותינו מבדילים בינינו לבין ה' וכיצד נעשה נשא לבבינו יצר הטוב ויצר הרע אל כפים אל אל בשמים ויהיה היצ"הר טוב וזדונות כזכיות עש"ב:

סעיף ריד

אמרו בזוה"ק תנא על תלת מילין מתעכבי ישראל בגלותא על דעבדי' קלנא בשכינתא בגלותא ומהדרי אנפייהו משכינת' ועל דמסאבי גרמייהו קמי שכינתא ופירש הרב הקדוש בראשית חכמה פ"ה משער היראה דעבדין קלנא' בשכינתא על שהם מחללים את ה' כמש"ה ויחללו את שם קדשי באמור להם עם ה' אלה ומארצו יצאו כו' מהדרי אנפייהו פוסק דברי תורה על דברים בטלים פוסק באמצע הזמירות ובתפלת י"ח מחזיר פניו לכאן ולכאן מסאבי גרמייהו בטומאת מאכלות אסורות ועריות ולה"ר המטמא כל אבריו וכעס והגאוה ופגם הבריות שבכ"ז יש טומאה עש"ב וברוחב:

סעיף רטו

אנו אומרים באמת ויציב אשרי איש שישמע למצותך ותורתך ודברך ישים על לבו שאין לעשות המצות עראי כשתזדמן רק יתאוה ויבקש לעשותן מקודם וישא ק"ו ממה שרודף יום יום ולילה תמיד אחר הממון ומתאוה תמיד להיות הולך וקובץ בחשק נמרץ ויתר על כן הרבה צריך לרדוף אפר התורה והמצות כמש"ה אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה' ותמיד יבקש אופן שיוכל להוסיף בעסק התורה ובקיום המצות ויעשה המצאות וכה יהיו מחשבותיו כיצד יוכל לקיים המצות ובאיזה אופן יוכל

לעסוק בתורה והבא ליטהר מסייעין אותו והאריך בענין ותועלת לימוד המצות בצואות הרב מהר"ר משה עש"ב:

סעיף רטז

אמרו במרגניתא דר' מאיר העונות הם כאש לבגד כחרב לצואר כחץ ללב ככבלים לרגלים כחשך לעינים כמרה לפה כחרישה לאזנים כיסורין לגוף אין לך קשה אלא מי שעוסק בדברי הבאי אוי לו למי שהעולם מטעה בו אוי למי שהשעה משחקת לו אוי למי שנעשה סניגורו קטיגורו אוי למי שיצרו מנצחו אוי למי שמאבד את עמלו ואפשר לפרש אוי למי שהשעה משחקת לו שפורעין לו מצותיו בעוה"ז ואוי לו שנשאר ריקם ריקם ומ"ש אוי למי שנעשה סניגורו קטיגורו פירוש שעשה מצוה בדבר גזול כמ"ש רז"ל אי נמי דהתורה והמצות בפשעו הולכים לסט"א ונענש או אפשר שמפרסם צדקותיו ומעשיו הטובים ליוהרא ונענש אוי למי שמאבד את עמלו אפשר שמדבר לש"הר והנדבר לוקח זכיותיו ומאבד את עמלו:

סעיף ריז

א ז"ל מהרח"ו וצ"ל בקצור וקצת תוספות. בן אדם פקח עיניך מהעורון וראה כי כל הנאות וטובות הע"הז הבל המה מעשה תעתועים ואיך תכעוס על זולתך ולא תכעוס עליך שאתה עצמך טורף נפשך באפך ועובד ע"ז בכעסך ואיך תקפיד על הבלי הע"הז וסופך למות איך תתעצב על עולם שאינו שלך ולא תתעצב על פרידת נפשך מגופך ברתת וזיע ואימה חשכה נופלת עליו איך תחמוד לצבור זהב ולבנות בתים ועליות מרווחים בתמורת ופטורי ציצים והוא לקברות יובל בד' אמות וכל אוהביך מתעסקי' לכסותך בעפר וכל אשר יגעת היה לאפס ותהו כי פתוח תפתח את ידך את אשר סגרת לתת לעניים ועזבת לאחרים חילך ואין כל מאומה בידך איך תמאס תורת חיים חיי עולם לאסוף ממון חיי שעה איך תתענג בדשן ועצמותיך יחליץ ומחר על עפר תשכב תחתיך יוצע רמה ותכסך תולעה איך תבקש שררה ומעלה רמה ותקות אנוש רמה איך תספר לש"הר על רעך הטוב ממך וכמה קטיגורים מספרים רעתך ומזכירים עונותיך איך תשנא אויביך ואין לך אויב גדול ממך גורם רעה לעצמך מאבד הון עתק מתורי' ומצות ומרויח לפי שעה אלילי כסף וזהב איך תחניף ותתבייש מילוד אשה ולא תתבייש ממלך אדיר איום ונורא שופט כל הארץ מלא כל הארץ כבודו איך תשכח יום המות ודין הקבר ויום הדין הגדול והנורא ומי יכילנו והתעלמת מהם ואין מוכרח לבא כמוהו:

ב אשרי אדם שמשים עצמו כשור לעול וכחמור למשאוי וקורא ושונה בכל יום תמיד ושב בתשובה שלימה בכל כחו ולא ישוב לכסלה וישמור עצמו אפי' מחטא קל יבטח בה' וישען באלהיו ישלח עזרו מקדש ויאיר עיניו לאור באור החיים:

סעיף ריח

א כתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו אפשר דרך רמז ותוכחות מוסר (ובמקומות אחרים הארכתי בעניותי ברמזים אלו ועתה אקצר רמז הרומז על האר"ש) כי הן האדם גברא דשפיר חזי ישתדל הוא עצמו לשים אורחותיו ולהטיב דרכיו ולטהר רעיוניו להיות כמקדש שתשרה בו עצמו השכינה וכל כלי הקדש יהיו בו בעצמו הא כיצד:

ב **מזבח** רמז שיעשה הכנה בגופו מזבח גדול לזבוח יצרו וכל יצר מחשבות לבו אלו הן הנשרפין באש יראת ה' אשר תלהט בקרבו והיא אש של גבוה ומצוה להביא מן ההדיוט להתענות בצום ובכי ותכף משמיא מיהב יהבי אש של גבוה רבוצה כארי בלבו לב טהור וזבח כל יצר הרהורים רעים והיו לבער ויקריב קרבנות צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח אוהב את הבריות ומקרבן לתורה מדות המזבח שלמות ה' אורך וה' רוחב וג' קומה ג' אחד שיהיה כל כונתו ליחד הדודים וכל יום מצוה בהרמת הדשן להסיר שירי השיריים מהרהורי רעים:

ג **מנורה** כתבו גורי האר"י זצ"ל שכל ענייה רמז לתורה ואפשר לרמוז מקשה שהתורה באה ע"י יסורין תעשה מאליה רמז שאפי' אביו ע"ה ונגזר עליו שיהי' טפש אם יגע בתורה יזכה מאליו זהב טהור שיהי' תורה לשמה ירכה וקנה גביעיה כפתוריה ופרחיה ה' מינים כנגד פרד"ס וגימטריאות ממנה יהיו בהקדמות אמיתיות תורת אמת ו' קנים יוצאים מצדיה ג' וג' נגד ששת ימי השבוע והנרות להאיר לו ולישראל מקדושת נשמתו ע"י התורה וכלם פונים לאמצעי נר ז' הרומז לשבת קודש וגם רמז למדות שיהיו פונים לאמצעי דרך ממוצע כמ"ש הרמב"ם גביעים כ"ב לתקן ולהאיר כ"ב אותיות מנורת המאור להאיר אור התורה ונר מצוה כפתורים י"א ליחד קב"ה הרומזים לו"ה שבשם הוי' הכוללת:

ד **ארון** רמז שיהיה דרופתקא דאורייתא חצ"ר תבונות כרכא דכלא ביה שמעת' אגדתא פרדס וכל חכמות התורה מדות הארון שבורות אמתים וחצי ארכו אמה וחצי רחבו אמה וחצי קומתו רמז שיהי' בעצמו כלא יודע ושכל ידיעותיו שבורות הם לעומק התורה וגדולתה בין בגרסא שדומה לאורך בין בעומק העיון שדומה לרחב בין לסוד ושיעור

קומ"ה יאמין כי חכמתו שבורה ולא ידע כדחזי ג' ארונות ב' של זהב ואי של עץ בתוכם של עץ רמז לגוף ובי של זהב רמז לנפש רוח שצריך להשוותם גוף ונפש רוח נר"ן נכון שהחומר יעשה צורה כשם שהעץ לא היה נראה כי אם זהב וכך הגוף יהיה כמו הנחש והרוח מבית ומחוץ שיהיה תוכו כברו כמ"ש רז"ל:

ה **כרובים** רמז שיהי' כתינוק נקי מחטא כמ"ש רז"ל בן שנה שאול במלכו נקי מחטא כבן שנה סוככים בכנפיהם רמז שיפרוש כנפיו לתלמידים ודלים בצל כנפיו יחסיון:

ו **שלחן** יערוך שולחן לת"ח ועניים מרודים יביא בית מדות השלחן אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קומתו מקצתן שבורים ומקצתן שלימות שם רמז אורך מדות שלימות רמז לשבת שהוא מעין ע"הב שכלו ארוך וכן יו"ט יהי' שלחנו שלם כברכת ה' אשר נתן לו רחב אמות שלימות רמז להכנסת אורחים ועניים שירחיב לבו ואמות שלימות יהיה שלחן מלא קומה רוב זמן שהוא חול המדות שבורות שבחול לא יאכל אלא לקיום הנפש ויהיה נראה כאלו חסירה הסעודה ושבורה וגם יהי' לו לב נשבר שיזכור מחורבן ב"המק כמ"ש בזוהר הק':

ז **כיור** רמז להכין בתוכו מתק שפתים ולהגביר החסדים הרומזים למים וירחצו בדבריו הטובים כל הקפדות ומריבות שבין איש לרעהו ואיש וביתו וירבה שלום ביניהם שעלו מן הרחצה במתק ודשן שפתיו ידעון רצון ורמז שירחצו בתוכחתו החוטאים מצואת עונותם ויטהרו:

ח **יכין ובועז** רמז שיהיו לו שני עמודים חזקים כראי מוצק ועיקרים גדולים לישר עניניו וכל מעייניו האחד יכין אל יהי מהיר בשום דבר כי פרי המהירות חרטה ולכן יתישב בכל דבר ויהיו כל עסקיו ודבריו בהכנה דרבה הכנת גוף ונפש בלי חפזון ומהירות כי כאשר יתישב ויהיה מתון מתון קודם שידבר או יעשה שום דבר ביראת ה' על פניו אז יהיו כל מעשיו מתוקנים לשם שמים והשני בועז רמז שיאגור כעסו ותוקפו בו בקרבו וזהו בו עז ולא יכעוס על זולתו ובני ביתו כ"א יכעוס על עצמו אשר עונותיו הטו אלה שיעשה נגד רצונו וזהו בו עז שהקושי שיבא לו הוא הגורם וגם רמז שיהי' מלא תורה ואין עז אלא תורה וזהו בו עז שתדיר יחשוב בתורה אף כשמתעסק בצרכיו והולך לדרכו כמשז"ל (ועוד הארכתי ברמזים אלו בס"ד) וזה רמז הכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ממש אימתי כשיהי' להם מדות והנהגות הרומז לכלי הקדש וז"ש ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו אשר הכל רומז למדות טובות תרומיות תוריות וכן תעשו בעצמכם תבנית כל רמ"ז משכן וכליו ובזה יהיה מקום להשראת שכינה ויתקיים ושכנתי בתוכם:

ט **טוביה** לדזכי להתעורר תדיר ליראה את ה' ולעסוק בתורה ומצות ומוסר מלכים בספריהם הקדו' יחפוץ על דלתותם ישקוד וגמירי הבא ליטהר מסייעין אותו. והיתה עמו השמחה במעונו להיותו עבד ה' אלהים **חיים** :

י ברוך ה' לעולם אמן ואמן ומרומם על כל ברכה ותהלה

יא יילא"ו:

יב **ת"ו ש"ל ב"ע**